

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

KIKUYU Heart Book

NGORO YA MŪNDŪ

Copyright ANGP

COPYRIGHT

ISBN 0 - 908367 - 73 - 2

E-MAIL: info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(A Gospel Literature Mission financed by donations)

(Reg. No. 1961/001798/08)

NGORO YA MUNDŪ

HEKARŪ YA NGAI KANA KĪGANDA GĪA SHAITANI.

1 Johana 3:4-10.

Ino ti mbuku ng'eni. Yonekire hīndī ya mbere na rūthiomi rūa France makīria ma mīaka magana merī mīthiru; nayo nī īreheire andū ngiri nyingī ūtheri o hamwe na kīrathimo kīnene. Nayo īkoretwo īkīruta wīra īhaana ta gīcicio gīa kwīrora nakīo ngoro, o kīria arūme na aka mekūhota kwīyona wega o ūria mūikarīre wa ngoro ciao kana maroho mao ūhaana o ta ūria Ngai akoragwo akīmonia. Andū aingī mūno nīmahotete kuona wīhia wa ngoro ciao na o hīndī īyo makerira na maamūkīra ngoro njerū o na roho mwerū thīinī wao.

Nīngūgūthaitha atī hīndī īria ūgūkorūo ūgīthoma mbuku īno, ūirikanage atī nī gīcicio gīa kwīrora nakīo ngoro yaku. Wakorūo wī mūcenji, kana Mūkristiano, kana Mūkristiano ūria ūgwīte agacoka na thutha, nī ūrīkoraga mbica yaku wee mwene o ūria ītariī o ta ūria Ngai amīonaga. Ngai ndathuranagia ūria andū mahaana. Aroraga ngoro ya mūdū no ti ūthiū wake, kana mūthemba wa ūria gīkonde kīa mwīrī wake gītariī.

Shaitani nīwe lthe wa maheeni mothe, na mūnene wa nduma o na ningī ngai ya gūkū thī. Nī egarūraga we mwene akahaana ta mūraika wa ūtheri. O ta ūria mahinda ma tene kwarī arutwo a maheeni, ūguo noguo o na rīu kūhaana nī kūrī aruti wīra a mathara, makegarūra o ene magetua ta marī atūmwō a Kristo, nago ūndū ūcio ti ūndū ūngīmakia mūdū, nī gīkorūo o nake Shaitani we mwene nī egarūraga agetua ta arī mūraika wa ūtheri. (2 Korintho 11:13-14).

Shaitani nī ahumbīte maitho o na meciria ma andū aingī nī gētha matikahote kuona wendo wa Ngai na ūgooci wake ningī na ūnene wake Ngai; o na kana mahote kuona Mūkūūrī wao Jesu Kristo. (2 Korintho 4:4). Andū arīa matumumītio nī ngai ya gūkū thī matingīhota kuona atī menyerete na kīyo mūno makinye ithirīro rīa tene na tene, o kūu gwa Shaitani, Jahanamu

matũũre kuo hĩndĩ ciothe, o kũrĩa gwakanaga mwaki na ũbiriti. Nĩ akuũ maitho-inĩ ma Ngai na maathagwo nĩ roho mũũru wa ngai ya gũkũ thĩ. (Efeso 2:2).

Ūndũ ũcio nĩguo watũmire Mũrũ wa Ngai onithanio, atĩ nĩ getha athũkie wĩra wa Shaitani. (1 Johana 3:8). "Nĩ ūndũ wa ũguorĩ, mwĩ neanei inyuĩ ene harĩ Ngai. Rega gwĩtĩkia Shaitani nake nĩ egũkũũrĩra. Kuhĩhĩria Ngai nake nĩekũmũkuhĩhĩria." (Jakubu 4:7,8).

Atĩrĩ, hĩndĩ ĩrĩa ũgũkorũo ũgĩthoma mbuku ĩno o na ũkĩona mbiça ciayo-rĩ, wahota kũrora ngoro yaku yo nyene. Rekereria ngoro yaku ĩtũirio, wone mũikarĩre wayo. Ungĩona ngoro yaku nĩ thũku na ĩrĩ na mehia, tiga kũrega kana gũkararia o na kana ũmĩthithe; no atĩrĩrĩ, ĩtĩkĩra na uumbũre mehia maaku harĩ Ngai. "Twoiga tũtirĩ na mehia, nĩ kwĩheenĩa tũkwĩheenĩa na ũhoru ũrĩa wa ma ndũrĩ ho thĩinĩ witũ. Twoimbũra mehia maitũ, Ngai nĩ mwĩhokeku o na nĩ mũthingu, agatuohera mehia maitũ, na agatũtheria tũgathirũo nĩ maũndũ marĩa mothe matarĩ ma ũthingu. Twoiga tũtĩhĩtie, tũkũmũtua wa maheeni, na ũhoru wake ndũrĩ ho thĩinĩ witũ." (1 Johana 1:8-10). Mwĩnyihieĩ guoko-inĩkũu kũrĩ hinya kwa Ngai, nĩ getha amuohere mehia manyu, na amũtherie na thakame ya goro ya Jesu Kristo.

Ī ĩrĩrĩ! Ūraathwo nĩ Ngai kana nĩ Shaitani? Ūrĩ ngombo ya mehia, na aakorũo tiguu, ũrĩ ndungata ya Ngai. Aakorũo mehia nĩmo maraatha muoyo waku, tiga kũrega atĩ ũguo ngouo gũtarĩ. No makĩria, kaĩra Nga na nĩ egũgũkũũra kũna thĩinĩ wa Jesu Kristo. We Ūrĩa wokire thĩ ĩno ahonokie ehia, na ahingũre atumumu maitho, na atũrute nduma-inĩ, o nayo nduma amĩrute yume thĩinĩ witũ. Okire nĩ getha atũtware thĩinĩ wa Ūtheri wake ũrĩa wa kũgegania. Jesu Kristo okire gũtuohorithia tuume hinya-inĩ wa mehia na wa Shaitani. No thĩinĩ wake tũgĩaga na ũkũũrĩ kũna tũkoima mehia-inĩ maitũ. Ūrũgamĩte mbere ya Ngai Ūria Mũtheru, na ũrĩa wonaga na ũmenyaga hito ciaku ciothe, o na ciĩko iria hitharu mũno o na meciria maaku mothe. Ndũngĩhota kwĩhitha wee mwene mbere ya Ngai, o na kana kũmũhitha ciĩko ciaku. Ūrĩa wahandire gũtũ-rĩ, anga ndangĩhota

kūigua? Ūrīa wombire riitho-rī, anga ndangīhota kuona? (Thaburi 94: 9). T ondū maitho maake marorete mīthiire ya mūndū, na nī onaga o harīa hothe akoragwo agīthiī Gūtiri nduma, kana handū hairite ta gīkuū, harīa eki a waganu mangīthitha naho. (Ayubu 34:21,22). "Nī gūkorūo Jehova orūragia maitho kūndū guothe thī yothe akīonania atī e na hinya mūno wa gūteithia andū arīa mamūrūmagīrīra na ngoro yao yothe." (2 Maūndū ma matukū ma tene 16:9; Johana 2:24).

"Mūndū gūkena nī ūrīa woheirūo wīhia wake, kūhītia gwake gūgakīthumbīrūo. Gūkena-rī, nī ūrīa Jehova atangītua mwaganu, o ūrīa-ni ūtakīrī na ūhinga ngoro." (Thaburi 32:1-5; Thaburi 51). O na nginyagīa mūthenya wa ūmūthī, Jesu no aretana: "Ūkai kūrī nī inyu'othē anogu, na inyuī mūtītikīte mīrigo mīnene, na nīngūmūhurūkia." (Mathayo 11:28-30).

MBICA YA MBERE

Mbica īno īguūrītie ngoro ya mūcenji, na ya mwīhia, ya mūndu urumīrīre maūndū ma thī īno, na ngoro ītaciārītuo rīngī īgatuo njerū; ūguo nī kuuga mūndū mūrūme kana mūndū mūka ūrīa wothē wathagwo nī roho wa thī īno, o na meciria ma mwīrī na nguthi ciaguo. Gīkī nī gīcicio kīa ma kīa ngoro yake ūrīa ītariī na o ūrīa Ngai amīonaga īhaana. Maitho maake maragathu, matune na maimbu nī makuonania ūrū wake. (Thimo 23:29-33). "Nūū uugaga Wūi? Īiya-ī? Ī mūtunīhi maitho nī ūrīkū? Nī arīa matindaga marūmanīrīre na njohi, nī arīa marakaga ndibei iria ningīrīrie. Wee-rī, tiga kūbaara ndibei o na yagītunīha, o na yakorūo nī īrakengakenga īrī gīkombe-inī, o na yatu īka nīnyoroku wega īkīmerūka: Amu mūthia-inī, nī kūrūmana īrūmanaga ta njoka, kūratha īkarathana o ta nduīra. Maitho maaku no kūrora maroraga mūndū mūka wa kūngī, nayo ngoro yaku īkoigaga o maūndū ma ūnanu." (Thimo 23:29-33).

Mūhuro wa kīongo wahota kuona ngoro ya mūndū o īrīa thīinī wayo īiyūirūo nī nyamū mīthemba mīingī iria igūkorūo ikīonania mehia maingī, na ma mīthemba mīingī marīa makoragwo me thīinī wa ngoro ya mūndū, arī yo nyūmba yamo. Ngoro nīyo

1. NGORO YA MWĪHIA

gĩikaro kana nyũmba ya gũtũũrũo nĩ mehia maitũ Nĩ ũndũ ũcio Ngai oigaga ũũ: “Ngoro ya mũndũ nĩtheenagia gũkĩra ciũmbe iria ingĩ ciothe, nayo itũire ithugundaga maũndũ ma waganu. Nũ ũngĩkĩhota gũthuuthuria ũhoro wayo?” (Jeremia 17:9). Jesu we mwene nĩ oigire atĩrĩ “Nĩ gũkorũo nĩ thĩinĩ, nĩ ngoro-inĩ cia andũ, kuumaga meciria moru, ũmaraya na ũici, na ũtharia, na gũcumĩkĩra indo ciene, na waganu, na ũheenania, na ũũra thoni, na rũitho, na ũrumani, na mwĩĩfo, na ũũragani, na ũrimũ: maũũru macio mothe moimaga na thĩinĩ, magathũkia mũndũ.” (Mariko 7:21:23).

1. NGAANGA – Tondũ wa urĩa gũkũ Gĩkũyũ-inĩ gũtarĩ nyoni tyo tĩtagwo na gĩthũngũ *Peacock*, thĩinĩ wa ibuku rĩrĩ riitũ rĩa Gĩkũyũ tũkũhũthĩra nyoni ingĩ thaka (nyoko) hakuhi tyo nayo ntyo ino tĩtagwo ngaanga, ya kĩruka kĩa ngware na ngũkũ, indĩ ngaanga nĩ nyararũ mũno na no tĩtĩfe ma nĩ ũkonyoku wayo.

Kĩũmbe kĩa mbere thĩinĩ wa mbica ino iitũ nĩ kĩa ngaanga. Ino nĩ nyoni kĩĩrorerũa mũno na maguoya mayo magemu na mathaka ma. Haha tũũtuonia mehia ma mwĩĩfo. Mũraika ũria mũitĩrĩrie maguta na hĩndĩ imwe aarĩ mũkuui-ũtheri wa Ngai, mũraika wa Ngai, aagũire nĩ ũndũ wa mwĩĩfo na agĩgĩtuĩka thũ ya Ngai, nake we rĩu nĩwe ngoma, Shaitani. (Isaia 14:9-17; Riingania na Ezekiel 28:12-17). Rĩu ngoma nĩ mũraika wa nduma.

Mwĩĩfo wĩyonanagia na njĩra nyingĩ ma. Amwe metĩaga nĩ ũndũ wa ũtonga wao, nĩ ũndũ wa mahiũ mao, ng'ombe, ng'onde nyũmba o na kana mĩgũnda na ithaka, kana nĩ ũndũ wa nguo ciao cia goro mũno, nĩ ũndũ wa ũkonyoku na ũthaka wa mothiũ mao o na mĩĩrĩ yao irĩa meyonanagia na njĩra cia gũconorithania, ũguo nĩ kuuga atĩ kaingĩ kaingĩ ma mamĩigaga o ro ũguo baraganya-inĩ wa waganu na ũmaramari. Amwe megathaga nĩ ũndũ wa gũkorũo marĩ a kĩruka kĩa, kana ũũgĩ wao ũrĩa marĩ nago, kana gĩthomo kĩa kĩnene, angĩ nĩ ũndũ wa ũrĩa mekwĩigua me na hinya wa mwĩrĩ, kana rĩngĩ nĩ ũhootani mũna wa maũndũ ma gũkũ thĩ, angĩ nĩ ũndũ wa mũhaanĩre wa gĩkonde kĩa kĩa mwĩrĩ; na njĩra ingĩ nyingĩ mũno

cia mana. Angĩ nao mageragia kwĩgemia na mathaga mĩthemba na mĩthemba, ta kwĩgemia magũrũ, matũ, ngingo, maniũrũ o na moko; na angĩ indo ta nyarũrũng'a, ngome, icũhĩ, mĩrĩnga, mindo, na bangiri, na angĩ gwĩcora mwĩrĩ kana gwĩtema mĩrĩrĩ tũũndũ twa mĩthemba na mĩthemba, hĩndĩ rĩrĩa Ngai ombire mwĩrĩ wa mũndũ wĩ mũgima kũna o kũigana. "Ngai nĩ aregaga gwĩtĩkia etĩ, no andũ arĩa ahoreri nĩo aheaga wega wake." (1 Petero 5:5). Ngai nĩ athũire mwĩtĩo na mwĩtũgĩrio. (Thimo 8:13). "Mwĩgatho ũrũmagĩrĩrũo nĩ mwanangĩko, ngoro ya ngũrũ nĩtũmagã mũndũ agũe." (Thimo 16:18).

2. NGUI – Ngui ĩgũtuonia merĩrĩria ma mwĩrĩ na nguthi ciaguo. Uuhi, ũtharia, ũmaraya, ũũmbani. O harĩa hothe ngitĩ ĩthiia, ĩkoragwo na thahu yo nyene. Andũ aingĩ noguo matariĩ. O harĩa hothe maathiĩ maambagĩrĩria kũmamaha na gũcaria ũrĩa mangĩguucĩrĩria aria mekwenda na gũtuma ũrata na andũ a mũthemba ũngĩ thengia wao ene – aakorũo nĩ aka makahahamĩra arũme, na aakorũo nĩ arũme nao magecinĩka kũrĩ aka.

Matukũ-inĩ maya ma waganu na ma mũthia, ũmaraya na ũtharia nĩ mongererekete na njĩra ya kũmakanĩa na ningĩ na hinya ma. Andũ arĩa ethĩ matingĩhota kwĩyatha; o na andũ arĩa mahikanĩtie kana makahikio, o hamwe na aka a ndigwa o na arũme arĩa makuithĩtie aka ao, othe hamwe matũire ũtharia-inĩ, nĩ maremetwo nĩ gwatha mĩrĩrĩ yao ene. Ngiri nyingĩ ma nĩ igwatĩtwo nĩ mehia marĩa ma Sodom, nĩ getha ciugo cia Mwathani Jesu ihingio rĩrĩa oigire atĩ matukũ ma kũrigĩrĩria (ithirĩro) makaahana o ta Sodom na Gomora. Andũ a bũrũri wa Zulu na wa Basuto o na angĩ a tũrũrĩrĩ tũngĩ, metaga gĩtharia na mũmaraya "Nguĩ". Andũ ta acio matikagaĩrũo ũthamaki wa Ngai, tondũ "kũu kũngĩ, nja, nĩkuo gwa gũkarũo nĩ magui na arogi, na itharia, na oragani, na ahoi mĩthianano, o na mũndũ o wothe ũrĩa wenda ũndũ wa maheeni na akawikaga." (Kũguũrĩrio 22:15). Nĩ ũndũ wa ũguo-rĩ, "ŪRAGĨRAI ũtharia". Rĩthia rĩrĩa rĩothe mũndũ ehagia ti rĩo riã ũhoru wa mwĩrĩ; no rĩrĩ, mũndũ ũrĩa ũtharanagia, nĩ mwĩrĩ wake mwene ehagia. Kana hihi mũtiũĩ atĩ mĩrĩrĩ yanyu nĩyo hekarũ ya Roho

Mūtheru, o Ūría ūrī thīini wanyu, o na Ūría mwaheirūo nī Ngai? Na rīrī, Ūría mwene inyuī, ti inyuī inyu'ene. Nī ūndū nī kūgūrūo mwagūrūrūo na kīndū kīrīa kīarutītwo gīa thogora: nī ūndū wa ūguo goocagai Ngai thīinī wa mīrīrī yanyu.” (1 Korintho 3:16-18; 6:15-20).

3. NGŪRŪE – Ūnyui na ūrīu na mwīhūnīrīrio na mūgūgūto wa njohi nīmo mehia marīa monanītio na nyamū ino īgwītwo ngūrūe (nuhi). Ngūrūe īrīaga o kīrīa gīothe īkoragīrīra. Ndīthuranagia kana nī kīega kana nī kīūru; o ta ūria andū amwe marīaga nyamū iria ikoragwo ikuīte o ro ūguo, nī ūndū wa kūrūara mīrimū mīna kana ningī iria ciitītwo. Marīaga thakame na ngaara na mbīa na ingī ta icio, o iria Ngai oigīte tūtikanacirīe. (Atūmwō 15:20; Isaia 66:3-7). O na makīria yoguo, nī methūkagia – nīmatharagia mīrīrī yao, o yo hekarū ya Ngai, na njīra ya mūrīre, kūnyua mbakī ya maniūrū, thigara, bangi, na ūtharia. O iria ithūkagia na ikoraga thakame yao, o na igatwarīrīria mūndū ūmaramari-inī. Shaitani aikaraga amohete na mīnyororo ya kwenda kūnyuaga thigara na maūndū macio mangī matarī matheru, na no thīinī wa hinya wa Ngai mūndū ta ūcio angīhota kuohorithio akūūrūo oime mūtugo-inī ūcio wa magigi na wa gūcokia mūndū na thutha na wa gūconorithania. Andū ethī o na akūrū, matirī ūndū meciragia ūhorō-inī wa njohi īrīa īrīaga mūndū, īrī īrīa ndūrū kana ītarī ndūrū. No atīrīrī, gūtīrī arīu magatonya ūthamaki-inī wa Ngai. Njohi ti irio nī ūnyuo wa gīkuū ūrīa wanangaga na ūgatheca mecīria ma mūmīnyui: nīguo anyui ayo mekage maūndū ma mwīrī na makoragana ningī makoragwo o ene o ūndū ūrīa ūtangīonekire korū matingīgūtārī ūkuo. “Ndibei nī mūndū mūtendi njohi-rī, nī mūndū wa ngūī, nake ūrīa ūngīhītithio nīyo, o ūrīkū, ti mūūgī.” (Thimo 20:1). Watho-inī wa Musa-rī, mūndū ūrīa wakoragwo arī na mūrīu, mūndū gīthagathago, kīmaramari, mūremi kana nīma-kūhīa, mūndū ta ūcio nī kūūragwo oragagwo na mahiga agakua. (Gūcokerithia Maathani 21:19-21). Arīa mathondekaga njohi īrīa ītarī ndūrū, kana īrīa ndūrū, o na kana īrīa ndūrū mūno, nī ehia o ūndū ūmwe na arīa mendagia kana arīa manyuaga. Naho ha ūhorō wao-rī, Ngai oigaga atīrīrī: “Hī! Kaī andū arīa me hinya wa kūnyua njohi, na makohīgīrīra ūthondeki

wa kīndū kīrūrū gīa gūtūma andū makohīgīrīra ūthondeki wa kīndū kīrūrū gia gūtūma andū marīwo, marī na haaro-ī!” (Isaia 5:22). “Hi! Kaī mūdū ūrīa ūguthūkagīra mūdū ūrīa ūngī na mathūgūta ta ekūmūnyuithia marūrū o nginya arīwo... arī na haaro-ī!” (Habakuku 2:15). “Kana hihi mūtīūī atī andū arīa matarī athingu matikagaya ūthamaki wa Ngai? Menyai mūkanaheenio: oihi, kana ahoi mīthianano kana atharia, kana arūme arīa metīkagīra gūtūika ta aka, kana arūme arīa maaganaga makīgwaata arūme arīa angī, kana aici, kana arīa meriragīria indo ciene, kana arū, kana arumani, kana arīama, matikagaya ūthamaki wa Ngai.” (1 Korintho 6:9-10)

“Na rīrī, maūdū marīa mīrī yanyu itūmaga mekwo nīmoīwo mūno; namo nī maya, ūhoro wa ūtharia, ningī maūdū mathūku, na ma uuhi na uhoro wa kūhoya mīthianano, na ūhoro wa kūrogana, na kūgīa na ūthū, na kūūgitana, o na ūhoro wa kūrogana, na kūgīa na ūthū, na kūūgitana, o na ūhoro wa kūgīa na ūiru, o na marakara, o na ūhoro wa ngūī, o na ūhoro wa kwamūkana, o na ningī morutani ma mathara, o na gūcumīkīra, o na kūrīwo, o na kūina nyīmbo iria itaagīrīre, o na maūdū marīa mangī matarī ta macio: na rīrī, ha ūhoro wa maūdū macio, ngūmwīra na ma, o ta ūrīa ndamwīre na ma rīa mbere, atī andū arīa mekaga maūdū macio matikagaīrūo ūthamaki wa Ngai.” (Galatia 5:19-21). “Mūtikanarīwo nī njohi, nī ūndū ūhoro ūcio wa kūrīwo nīguo ūkīragīrīria maūdū ma waganu, no makīria iyūrīoni nī Roho.” (Efeso 5:18). Kūrī arīa anyoturī, hīndī īmwe Jesu, We Ūrīa gīthima kīa muoyo, nīaametire: “Mūdū aanyota, nīoke kūrī nī, anyue.” (Johana 7:37-38). “Atīrīrī, inyuī inyuothe arīa mūnyotī rī, ūkai maī-inī. O nake ūrīa ūtarī na mbia nīoke; gūrai irio mūrīe. Īī-nī, ūkai mūgūre ndibei, o na iria, mūtārī mbia mūkūruta, o na kana gīa thogora. Hī! Nīkī gītūmaga mūrūtīre mbia irio gūtārī? Ningī-rī, nīkī gītūmaga mūnoge mūkīrutīra wīra kīndū gītangīmūhūnia? Ta thikīrīriai na kīyo ngīmūwīra mūrīe kīndu kīrīa kīega, na mūreke ngoro cianyu cīkenagīrie harī nyama noru.” (Isaia 55:1-2).

4. NGURU – Nyamū īno īthiiga kahora īgūtuonia ūhoro wa mehia ma ūgūūta, na ma kūgonderera, na kūhoya mīthianano.

Kūrega gwītikia kīhaanaine na kūhoya mīhianano. Kīgūūta nī kīgūaga magerio-inī maingī mūno. Kīonaga nī kaba kūiya kūrī kūruta wīra nīguo kīone kīrīa gīkībatairie, naguo ūndū ūyū rīmwe na rīmwe ūkinyagīria mūndū harī ūhoru wa kūūragana. Ūgūūta wa ngoro nī ūgiragia mūndū kūhoya, o na gūthoma lbuku rīa Ngai o na ningī ūgatūgiria gūthīi Kanitha ta hīndī ya kiumia kana mahoya. Nīūtūgiragia kwīruta Ndeto cia Ngai na ūgatūgiria gūtuīria Kiugo kīa Ngai na nīkīo gītūmaga tuone muoyo ūtagathira. Kūgonderera nī ūici mūnene wa mahinda ma kūruta wīra na marigīrīrio macio no kūninwo. Hīndī rīra Ngai aaria nawe ūmūhe ngoro yaku o rīu-rī, nake ngoma agoka o ro rīmwe harī we “gūkwīra wambe ūtīrie kwīheana gwaku harī Ngai rīu ūkamwīhee rūciū, kana ihinda rīngi rīna atī nīrīo rīagīrīrie, o rīrīa ūūī rītīrī hīndī rīgakinya o rī o rī. O mūthenya ūkoiga nī rūciū, O mwaka ūkoiga nī ūyū ūngī ūgūūka, o nginya gīkuū gīkaya gūgūkorerera o ūguo hubuku ūtehaarīrie, nawe ūgakua ūtarī na Kristo Jesu, ūtarī na Ngai ūtarī na ūhonokio. Tondū ūcio-rī, Ngai oigīte atīrī,” “Ūmūthī, mūngīguu mūgambo wake, tigai kūūmia ngoro cianyu.” (Ahibirania 3:7,8).

Makorogoca macio momū ma gīthandūkū kīa mwīrī wa nguru, mahinda maingī nīmahūthagīrūo nī ago na tondū īcio nīmegūtuonia o wega mehia ma kwīhoka ūgo na kūragūragīrūo na ūrogi, ithenya rīa kwīhoka Ngai Ūrīa ūrī muoyo. Ithenya rīa gūkayagīra Ngai Ūrīa ūrī muoyo hīndī ya ndwari na ya mīnyamaro, andū aingī maigaga wīhoko wao harī mīhianano, mīri ya mītī, mahiga, hīa cia nyamū, o na kana indo ingī, itarī muoyo iria ikoragwo igathīrīrio nī ago; o hīndī rīra maagīrīrio nī gūkorūo makīthoka o na metīkītie Mūūmbi wao o na nowe Mūūmbi wa indo icio, o na ningī Mūkūūri wao. Ngai agīatha ciana cia Isiraeli nī oigire ūi: “Ndūkanareke mūndū-wa-nja mūrogi atūūre muoyo.” (Thama 22:18). “Thīinī wanyu hatikoneke mūndū o na ūrīkū īkūhītūkīria mūriū mwaki-inī, o na kana mwarī, kana ūkūragūra, kana ūkīragūria, kana mūtuīria wa nyoni ya mūndū, kana mūrogi, kana mūthingi wa ithitū, kana mūhoi wa ngoma ūhoru, kana mūndū mūgo, o na kana mūndū ūkūragūria ngoma. Nī gūkorūo mūndū o wothē ūria wīkaga maūndū macio, nīonagwo nī Jehōva e na thahu.” (Gūcokerithia

Maathani 18:10-12). “Mūtikanahūgūkīre andū arīa marī na maroho maragūruga, kana ago; mūtikanatuīrie ūhoro kūrī o mamūthūkie; nī nī nī Jehova Ngai wanyu.” (Maūndū ma Alawii 19:31). “Mūndū ūrīa ūkahūgūkīra andū marī na maroho maragūruga, o na ago nīguo eriragīrie kūmarūmīrīra, o nake mūndū ūcio nī nīngaheta ūthiū wakwa nī ūndū wake, na nīngamūingata athengio kūrī andū ao. Tondū ūrio wīamūrei mwītherie, mūtūike atheru; nī gūkorūo nī nī nī Jehova Ngai wanyu.” (Maūndū ma Alawii 20:6-7). “Jesu Kristo no we wiki tu mūhonia wa roho wa mūndū, o na ngoro yake, na mwīrī o ūndū ūmwe; na no We ūtuohagīra mehia na mawaganu maitū mothe, ndwari ciothe o nacio no We ūtūhonagia.” (Thaburi 103:1-3). “O na kūngīkorūo hihi nī kūrī mūndū wa thiritu yanyu ūrūrīte, ūcio nīete athuri a Kanitha mathī kūrī we; nao mamūhoere o kuo, makīmūhakaga maguta thīnī wa rīttwa rīa Mwathani: narīo ihoya rīrīa rīkūhoyūo na rīttīkia, nīrīkahonokia mūndū ūcio mūrūaru; nake Mwathani nīakamūūkīria; o na angīkorūo nī kwīhia ehītie, nīakoherūo mehia macio make. Nī ūndū ūcio umbūranagīrai mehia manyu o na muhoyanagīre, nī getha mūhonagio.” (Jakubu 5:14-16).

Hīndī rīra ūgūkorūo ūgīthoma kabuku gaka kanini menya Ngai nī gūkwarīria arakwarīria, agīkwīraga atī wīrīre mehia maku mothe na wīheane muoyo waku wothe harī Ngai. No rīrī, roho wa nguru ūrīa wī thīnī wa ngoro yaku, nī ūrakūheeherera ūgakwīraga: Tiga kūhiūha gwītīkīra Kristo Jesu, tiga kwīheana harī We ūmūthī wahota gwīka ūguo rūciū-kiumia kīu kīngīmwaka ūcio ūngi nīguo wagīrirūo nī gūkahonokio-amba ūūrie mūthuriguo-amba ūrie mūtumia waku ūrīa wagīrīrūo nī gwīka kana thoguo-amba ūgūrane-amba ūgūrūo-amba ūruihie ciana ciaku cia mbere-amba wendie mwarīguo-amba ūgūranīre mūrūguo, kana amba ūtonge, na nditikū ingī nyingī cia maūndū makuū ta macio. Ithenya rīa wathīkīre mūgambo wa Ngai wambīte gūtega matū maku kūrī ūhahanyi (wara kana maheeni) wa mūgambo wa Shaitani. Hīndī rīra ūgūkorūo ūgītīka ūguo, ūgūkorūo ūkīūmia ngoro yaku o ta makorogoca macio ma gīthandūkū kīa mwīrī wa nguru kīrīa kīūmū ta rūrū-nī-rū.

5. NGARI – Īno nī nyamū ya gūguoyohania mūno nayo ūyūirūo nī nyota wa gūita thakame. Īkuonania ūhoru wa marakara, marūrū, o na mangī ta macio o marīa makoragwo me thīnī wa ngoro ya mūndī. Ūrīa o wothe wathagwo nī roho wa marakara aahota kwerekerio nīmo harī gwīka ciiko naaī na thūku na itarī cia tha. Akehītaga, akīhohanaga, na kaingī mbaara na hīndī ūngī kūrūragana. Mahinda maingī mūndū nīonagwo akīgogota kana akiugia-ngūkū roho ūcio wa ngoma rīrīa egūkorūo akūnyua njohi o kinya akaya kūrēmwo nī kwīyatha we mwene. Andū arīa agondereru kana acokereru mahūmbūtaga njohi nī getha mahote gūthī gwīka maūndū mamwe ma meciria mao ma kwīrīhīrīa. “Ndibei yacio nīyo ūrūrū wa ndamathia, O na ūrūrū ūrīa mūūru a kanua ka ndūra.” (Gūcokerithia Maathani 32:33). Kwīrīhīrīa kūrī mūrīo harī mūndū ūrīa mwīhia nī gīthagathago, no rīrī, Ngai nīwe mūtūrīhīrīa. Nake Jesu Kristo nī atwīrīte ūū: “Endagai thū cianyu.” (Luka 6:27). Ngai arīkanīre na ithuī atī nīarītuhagīra mehīa maitū kūngīkorīo ithuī na ithuī nītūrīohagīra arīa matwīhagia.

6. NYAMŪ YA THĪ – Nyamū ĩno hīndī ĩmwe yarī kīūmbe gīthaka mūno, thīnī wa mūgūnda wa Eden nīyaheenirīe Adamu na Hawa nī getha ngwatanīro yao na Ngai o ĩrīa yarī mūrīo mūno na ningī ithūkie kīrīkanīro na wendo wao na Ngai. Shaitani nīaarahūkire agīokoka he mūndū arī na ūiru rīrīa onire ūrīa Ngai endete mūndū wa mbere o na mūtumia wa mbere na akīona ūrīa Ngai amanenehetie gūkū thī guothe ithenya-inī rīake Lucifer na nowe ngoma. Nī ūndū wa rūitho Shaitani nīaathondekire mūbango na akīhota gūthūkia ūīguano mūnene wī mūrīo na wa kūgegania wa mūndū na Ngai. Ūiru ūcio mūūru ūguo na mwanangi wī thīnī wa ngoro yaku wee mwene o na thīnī wa muoyo waku, na nīcio ihithītē gīkeno kīa ma, o hīndī ĩrīa angī maracanjāmūka na gūtūūra mūtūūrīre mūkinyanīru thīnī wa Jesu nī ūndū wa kweherio ūthūku ūcio wao wī thīnī wao.

Arīa matungataga Kristo nī maagīrīrūo o mūno makīria gūikaraga meiguīte na mehūgīte nī ūndū wa roho ūcio mūūru na mwanangi, Ngai angīkorūo nī arathimīte aomūrūtīri wīra arīa

angĩ o na gũgũkĩra. Ūiru wĩtkagĩra meciria maingĩ ma wogogi moru thĩinĩ wa ngoro yaku nĩ getha ūroge na wanange angĩ, o na ningĩ wanange ikeno ciao na ūurage arĩa ūiguĩĩire ūiru ūcio. Ūiru gatagatĩ ka mũthuri na mũtumia wake wanangaga mũciĩ wao wothe, o na mĩoyo yao yothe kũna. “Ūiru-rĩ, ūumĩte ihu o ta mbĩrĩra.” (Rũimbo rĩa Suleimani 8:6).

7. KĪŪRA – Kĩūra kĩrĩaga tũnyamũ tũrĩa tũnini twa thĩ, na haha gĩgũtuonia ūhoru wa mehia ma ūkoroku na thuti cia mbia na cia ūtonga, na nĩcio kĩhumo kĩa ūmaramari. (1 Timotheo 6:10). Thĩinĩ wa bũrũri wa Kongo kũrĩ ciũra imwe cionagwo ikĩrĩa mũthũa, ikarĩa ikarĩa o nginya ikarĩa ikahũna o nginya rĩrĩ rĩngĩ igatathũka nda igakua. Mũndũ o wothe ūrĩa mũkoroku na mwĩyendi ndendaga kũgaĩra mũndũ ūngĩ ūrĩa mũkĩa na mũbataru. Ageragia o ūrĩa wothe kũngĩhoteka, kũngania na kwĩhoberera hĩba ya ĩtonga wa thĩ ĩno, o ūrĩa marigĩrĩrio-inĩ ūrotaga na ūkaninũkĩra kana aici makaiya. Tondũ ūcio Jesu atwĩrĩte twĩgagĩre ūtonga Igũrũ, o kũrĩa gũtarĩ aici mangĩtũrĩkia maiye, nĩ gũkorũo o harĩa ūtonga wa mũndũ ūrĩ, no ho ngoro yake ĩrĩ. (Mathayo 6:19-21). Akani na nyũmba yake yothe aaninirũo nĩkĩ? Githĩ to ūndũ nĩ aakorokeire indo itarĩ cia ma akĩrĩrĩria indo iria ciarĩ nume; akĩenda betha, na thahabu na kaputi ka goro mũno, na tondũ ūcio agĩtambararia moko agĩciya. (Joshua 7). Judasi ūrĩa Mũisikariota, ūrĩa warĩ mũtũmwo wa Jesu, aaninirũo no tondũ wa kwenda (gũkorokera) mbia makĩria ya kwenda Jesu. (Mathayo 27:3-5).

8. SHAITANI – Ūyũ nĩwe ithe wa maheeni mothe ma mĩthemba yothe na nowe ithe wa arĩa maheenani. Nĩwe mũrĩthi wa nyamũ icio ciothe ciyũire ngoro na ningĩ nowe mwathi wa ngoro ĩno. Jesu Kristo atwĩrĩte ūũ: “Inyuĩ mũrĩ a ithe wanyu Mũcukani, namo maũndũ marĩa ithe wanyu aigugĩra thuti nĩmo mwendaga gwĩka. We aarĩ mũuragani nginya o kĩambĩrĩria, na ndaatũrĩre thĩinĩ wa ūhoru ūrĩa wa ma, nĩ gũkorũo ndarĩ na ūhoru wa ma ngoro yake. Rĩrĩa ekwarĩa maheeni, nĩ ūhoru wa ngoro yake mwene ekwarĩa: amu nĩ mũndũ wa maheeni, na nowe ithe wamo.” (Johana 8:44).

10. NJATA – Njata ĩno ĩkuonania metarania, marĳa me thĳĩnĳ wa ngoro ya mĳndĳ o mĳndĳ. Haha ngoro ĩkuoneka ĩthĳkĳtio nĳ mehia, na mĳtugo ya waganu; nĳ ũndĳ ũcio metarania matingĳhota kĳruta wĳra ũrĳa wamo na nĳra ĳrĳa yerekereire, na njega. (Ahibirania 10:22).

11. RIITHO – Riitho rĳa Ngai rĳrĳ kĳndĳ guothe narĳo rĳonaga kĳndĳ o gĳothe kĳrĳa kĳrĳ ngoro thĳĩnĳ. Gĳtirĳ kĳndĳ o na kĳ kĳngĳhithĳka mbere ya woni wa riitho rĳa Ngai. Nĳ ũndĳ ũcio nĳ oĳ na nĳ onaga metarania o na mecirĳa ma mwĳro na mwĳgerero wa ngoro. Wakorĳo ũgwĳkĳra ciĳko ciaku cia ũregenyĳko na cia ũmaramari na cia mwĳgerero wa ngoro ũtukĳ, thĳĩnĳ wa handĳ hahitharu o na nduma-inĳ thĳĩnĳ kana nĳ thĳĩnĳ wa kĳrĳti kĳrĳa gĳturu mĳno, kana nĳ mwatĳka-inĳ ũrĳa mĳriku mĳno, o na kana o harĳa hothe ũngĳkorĳo ũrĳ, ha kana ha, Ngai no egĳkorĳo akwine.

12. MĳRAIKA – Mĳraika arĳgamĳte ithenya-inĳ rĳa kiugo kĳa Ngai. Ngai araarĳria mwĳhia ũyĳ mĳheeneku akamĳthaithaga akĳmwĳraga erire na areke ũtheri wake Ngai ũtonye thĳĩnĳ wa ngoro ĩno ndumanu. Mĳrata wakwa ũguo noguo Ngai arateereta akĳaragia nawe, o wee ũrathoma mbuku ĩno arĳ yo ndĳmĳrĳri ya Ngai.

13. NDUTUURA – Nyoni ĩno theru na horeri, ĳtarĳ kaũũgĳ, nĳ mĳhianano wa Roho Mĳtheru, o we Roho wa Ma ũrĳa wonagia mĳndĳ ũhoru wa mehia maake marĳa e namo, na wa cira ũrĳa ũgoka. Thĳĩnĳ wa mbica ĩno nĳ tĳkuona atĳ Roho Mĳtheru arĳ nja ya ngoro. Ndangĳhota gĳikara harĳa mehia marĳ.

NĳNĳMBĳ CIA MWAKI

Nĳnĳmbĳ ici nyinyi ithiũrĳrĳkĳire ngoro ya mwĳhia, ikuonania wendo wa Ngai ũrĳa ũthiũrĳrĳkĳire mĳndĳ ũyĳ mwĳhia. Nĳ gĳkorĳo Ngai ndenda gĳkuĳ kĳa mĳndĳ mwĳhia, no makĳria enda erire nĳguo atĳũre muoyo. Kristo Jesu okire kĳhonokia ehia na nĳ gĳkoragwo gĳkeno kĳnene igĳrĳ hĳndĳ ĳrĳa mĳndĳ mwĳhia arĳkĳitie kwĳrĳra akagarĳrĳkĳira Kristo. Ngai nĳ arenda gĳtheria

ngoro ĩno na thakame ya Mũriũ wake wa mũmwe nake nĩwe Jesu Kristo. O na ningĩ nĩnĩmbĩ ici irũngĩ handũ-inĩ ha thakame ĩyo ya Jesu Kristo ya gũtheragia ehia.

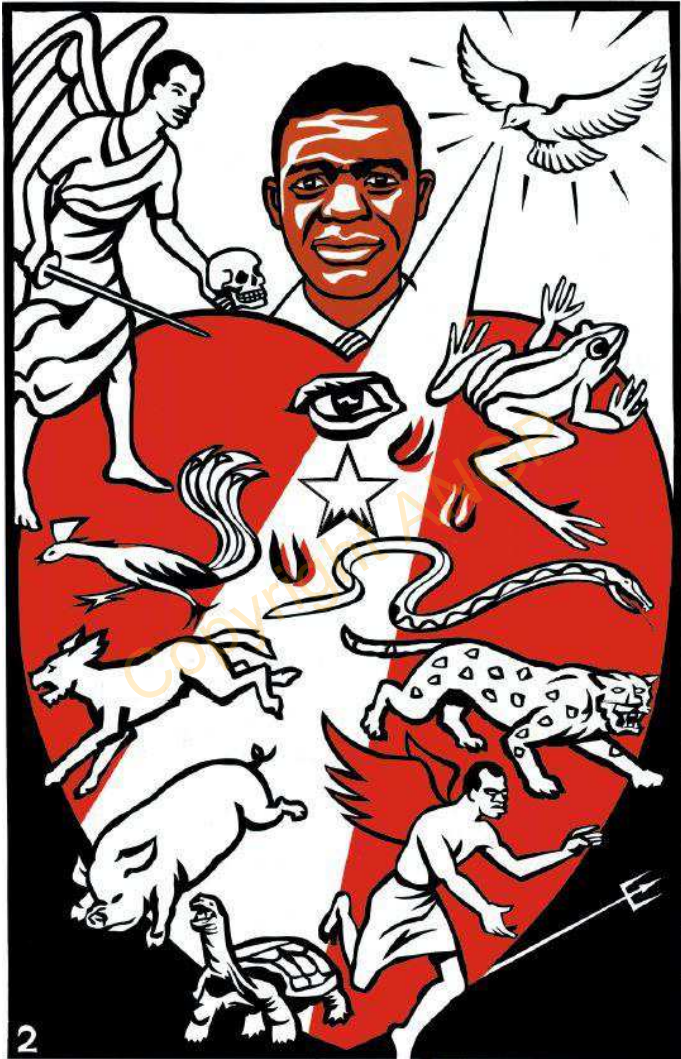
Nake Jesu arũgamĩte hau mũromo-inĩ wa ngoro, akĩũringaringaga. Ũngĩmũhingũrĩra, nĩ egũtonya thĩinĩ na atherie ngoro yaku na akuohorithie ũkombo-inĩ wa Shaitani.

MBICA YA KERI

Mbica ĩno ĩgũtuonia mũndũ ũrĩa wambĩrĩria kwĩrira na gũcaria Ngai. Mũraika anyitĩte rũhiũ rĩa njora narũo nĩrũo Kiugo kĩa Ngai. "Nĩ ũndũ Ũhoru wa Ngai wĩ na hinya, na ningĩ wĩ ũũgĩ ũkĩrĩte rũhiũ o ruothe rũrĩa rũũgĩ mbarĩ cieri na nĩũũĩ gũtheca ũkagayania muoyo na roho, o na ũkagayania miutha na maguta ma mũthimo, na ningĩ ũrĩ ũũgĩ wa kũmenya na ma meciria ma ngoro cia andũ, na ũrĩa macirĩre gwĩka." (Ahibirania 4:12).

Kiugo kĩa Ngai nĩ kĩmũrĩkanagĩra na nĩkĩmũririkanagia atĩ mũcara wa mehia nĩ gĩkuũ, na atĩ nĩ gwithanĩ two ati andu makuage o gĩkuũ kĩmwe, na thutha wakĩo, magacirithio. (Ahibirania 9:27). Igai rĩa mwĩhia na rĩa mũregi gwĩtĩkia rĩgakorũo rĩrĩ o gũkio thĩinĩ wa iria, rĩrĩa rĩakanaga mwaki na mũnyamũ ũrĩa wĩtagwo ũbiriti. (Kũguũrĩrio 21:8).

Rũteere rũrĩa rũngĩ nĩ tũkuona mũraika anyitĩte mahĩndĩ matheri ma kĩongo kĩa mũndũ. Ũndũ ũyũ nĩ wa kũrĩrĩkania mwĩhia atĩ ithu'otho nĩ tũkuaga. Mwĩrĩ ũyũ twendete mũno ũũ, na tũgekaga o ũrĩa wothe tungĩhota gwĩka nĩguo tũiganie harĩ thuti na nguthi na merĩrĩria maguo; mwĩrĩ ũyũ nĩ ũrĩkua na thutha ũcoke ũbuthe. Igunyũ nĩ ikaũrĩa, o hĩndĩ ĩyo yo nyene ngoro na roho igakorũo mbere ya cira wa Ngai. Mwĩhia nĩaraambĩrĩra gũthikĩrĩria ciugo cia Ngai ikĩmũtaara na nĩarahingũra ngoro yake harĩ wendo wa Ngai. Roho Mũtheru nake nĩaraambĩrĩria kwĩrĩa ngoro ĩno njyũre nĩ nduma; naguo ũtheri wa Ngai nĩũratonya thĩinĩ na nĩũraambĩrĩroa kũingata nduma yothe. Harĩa hothe harĩ ũtheri, nduma ĩngatagwo na hinya na ndĩngĩoneka ho. Ũrugarĩ wa wendo wa Ngai nĩ wambĩrĩrie

2. MÚNDŪ KÚMENYA MEHIA NGORO-INĪ

kūhiūhia ngoro ĩno hehu namo mehia mothe macio monanĩtio na njĩra ya mĩhianano ya nyamũ nĩ maambĩĩire kũũra.

Mwĩhia ũyũ, ĩĩkĩra Jesu We Ūtheri wa thĩ, nĩ getha atonye thĩĩnĩ wa ngoro yaku; nayo nduma o hamwe na ciĩko ciothe ciayo nĩ ikũbuĩria o ta ũguo ũkuona mbica-inĩ ĩno. Jesu oigire atĩrĩ. "Nĩ Nĩ ũtheri wa thĩ: mũndũ ũnũmagĩrĩra nĩ ndarĩthiiaga na nduma." (Johana 8:12). Kaĩ marĩ na haroĩ, acio menda nduma mbere ya utheri. Hĩndĩ ĩrĩa Jesu aatonyire hekarũ kũrĩa Jerusalem, nĩ aarutũrĩre na nja arĩa maathogoragĩra kuo thĩĩnĩ, arĩa mendagia ng'ombe, ng'ondũ na ndutuura, na agĩta thĩ mbia cia arĩa maahunjithanagĩria akiuga: "Nyũmba yakwa nĩrĩtagwo nyũmba ya kũhoyagĩrũo: no inyuĩ nĩmũtũmĩte ĩtuĩke ngurunga ya atunyani." (Johana 2:13-17). Nyũmba ĩno ĩkwĩrũo nĩ ĩtuĩtwo ngurunga ya atunyani nĩyo ngoro yaku wee mwene. Jesu to gũũka okire gũtuohera mehia maitũ o ũguo wiki tu, no ningĩ nĩ getha atũkũũre, tũtuĩke andũ matarĩ ngombo, atũkũũre kuuma kũrĩ hinya wa ũthamaki wa Shaitani na hinya wa mehia. Oigire ũũ: "Aakorũo nĩ Mũriũ (Jesu) ũkamũkũũra ũkombo-inĩ, nĩ gũkũũruo mũgakũũruo kuna." (Johana 8:36).

MBICA YA GATATŪ

Haha nĩ tũkuona ngoro ya mũndũ ũrĩa ũrĩkĩtie kwĩrira na ma. Ūũru wa mehia maake maingĩ nĩ ekũwona na akaũmenya o na akaũigua, o mehia marĩa maatũmire Jesu aambwo mũtharaba igũrũ. Ta ũrĩa agũtiira maitho arore mũtharaba ũrĩa araguũrĩrio nĩ kiugo kĩa Ngai na njĩra ya mũraika, ngoro yake nayo ĩgoko ĩkihehenjeka. Wendo wa Ngai ũguũrĩtio thĩĩnĩ wa Kristo Jesu ũgatwekũra ngoro yake, makĩria hĩndĩ ĩrĩa aaririkana atĩ Jesu Kristo We Gatũrũme ka Ngai, okire amwehererie mehia maake maingĩ na nĩũndũ ũcio nĩ etĩkĩrĩre gũkua mũtharaba-inĩ ithenya rĩake. Naguo ũhoru ũyũ wa ma wa ũrĩa Jesu aahũrĩrũo, agĩĩkĩrũo thũmbĩ ya mĩigua, akĩigua ruo rũnene ma rũa hĩndĩ ĩrĩa aahũragĩrũo mĩcumarĩ moko na magũrũ agĩcoka gũcuurio mũtharaba igũrũ, no ũndũ wa mehia maitũ, nĩ ũhehenjagà ngoro ya mũndũ mwĩhia ũrĩa ũkwĩrira ĩgatũũka o njororo nĩ gũthuthurĩka. Kũrĩngana na ũrĩa egũkorũo agĩthoma

3. NGORO YA MWIRIRI

na agĩthikĩrĩria ndeto cia Ngai nĩeyonaga na gĩcicio kĩa Ngai na akamenya ũrĩa ngoro yake tĩrĩte na tĩyũirũo nĩ wogogi na ũmaramari. Ũndũ ũcio ũgatheca ngoro yake na roho wake ũiyũirũo nĩ wĩnyihio na kĩaheha igatũma arĩrĩre mehia maake, na hĩndĩ ũno Ngai akamũkuhĩthiria. Wendo wa Ngai na thayũ wake igatonya ngoro yake thĩinĩ o ngoro tĩrĩa rĩu tĩrĩkĩtie gũtherio nĩ thakame ya Yesu Kristo tĩgathirũo nĩ mehia ma mĩthemba yothe. Nake akaambĩrĩria gũkũũrana na kũmenya wega o biũ atĩ Mwachani Jesu nĩakoragwo hakuhi na arĩa athuthĩku ngoro, acio me na roho mũhehenjeku na mũheru-rĩ, agakĩmahonokĩa. (Thaburi 34:18). "Andũ arĩa athuthĩku ngoro, nĩ kũhonia amahonagia, akamoha nguraro ciao." (Thaburi 147:3). O rĩngĩ Kiugo kĩa Ngai kiugĩte atĩrĩrĩ, "Mũndũ ũyũ nowe ngũiguĩra tha, o we ũrĩa ũikaraga enyihĩtie. Na akagĩa na ngoro therete, na akainainio ngoro akĩrutanĩria nĩ gũtĩa ũhoru wakwa." (Isaia 66:2). Ngoro tĩno tĩrĩkĩtie gũtherio-rĩ, rĩu nĩ tĩrĩkĩtie gũtuĩka gĩtũũro kĩa Roho Mũtheru na kĩa Wendo wa Ngai. Na ũndũ wa wĩtikio, mũndũ ũyũ aarora mũtharaba na thakame ya Jesu tĩrĩa yaitirũo nĩguo twehererio mehia maitũ, nĩ aambagĩrĩria kũmenya atĩ nĩarĩkĩtie kũrekerũo mehia maake mothe, na thĩinĩ wa ngoro yake akagĩa na mwĩhoko wa atĩ thakame ya Jesu, Mũrũ wa Ngai, nĩ tĩrĩkĩtie kũmũtheria agathirũo nĩ mehia mothe. (1 Johana 1:7). ũrĩa wĩhokete Jesu ndagacirithio no makĩria nĩ arĩkĩtie kũgĩa na muoyo wa tene na tene. Ta thoma 1 Korintho 6:10,11. "Nĩ thĩinĩ wake We (Jesu) twakũũrĩrũo nĩ ũndũ wa thakame yake, na ningĩ tũkoherũo mehia maitũ, nĩ ũndũ wa ũrĩa wega wake ũingĩhĩte." (Efeso 1:7). Rĩu mũndũ ũyũ nĩ arĩkĩtie kũgĩa na roho mwerũ thĩinĩ wake na kuumagia rĩu gũthiĩ na mbere, ndegũcoka kwenda thĩ kana maũndũ mayo, no makĩria nĩ kwendaga na kwĩrĩragĩria maũndũ ma Ngai. We ũrĩa ũrĩkĩtie kũmũiyũria wendo wake na kũmũiguĩra tha. Nyamũ ciothe ũguo nĩ kuuga mehia mothe, marĩ na kũu nja ya ngoro yake, o na harĩa Shaitani atarenda kũmũtiga athiĩ amu o na rĩu arehũgũra na thutha harĩ we erĩgĩrĩire atĩ hihĩ kamweke nĩ gekuoneka nĩ getha one njĩra kana kamweke ga gũcoka kuo rĩngĩ. Nĩ ũndũ ũcio twĩrĩtwo tũikarage twĩhũgĩte na tũhoyage, ningĩ tũregage Shaitani nake nĩ arĩtũragĩra.

MBICA YA KANA

Mbica Ino Igũtuonia ūhoro wa Mũkristiano ūrĩa ūrĩkĩtie kuona thayũ, ūrĩa thayũ kũna kũna, ningĩ ūrĩa ūrĩkĩtie gũkũrũo kũna na ūndũ wa igongona rĩa Mwathani witũ na Mũtũhonokia Jesu Kristo. Nĩ ūndũ ūcio ndegoocaga na ūndũ ūngĩ o na atĩa o thengia mũtharaba wa Jesu Kristo, naguo nĩguo ūtũmaga aambwo mũtĩ igũrũ maũndũ-inĩ ma gũkũ thĩ, atigane namo; o namo matigane nake. (Galatia 6:14). Nĩ amenyaga o kũna kũna atĩ Jesu aakuire mũtharaba-inĩ no getha o na ithuĩ na ithuĩ twarĩkia gũkua ūhoroinĩ wa mehia tũgatigana namo, tũcoke tũtũrage muoyo tũgĩkaga maũndũ marĩa maagĩrĩire ma ūthingu. (1 Petero 2:24). Mũkristiano nĩ ūrĩa ūrĩkĩtie kwambwo maũndũ-inĩ ma gũkũ thĩ, agatigana namo. Nĩ atĩrĩ' nĩ twathĩtwo atĩ tũthiage tũtongoretio nĩ Roho no ti tũthiage tũgĩkaga maũndũ marĩa meriragĩrio nĩ mĩrĩ iitũ. (Galatia 5:12-25). O na ningĩ nĩ twĩrĩtwo atĩ tũrũmanagĩrĩire na ūhoro ūcio wa gũtuĩka atheru, o ūrĩa mũndũ angĩkorũo awagĩte ndakona Mwathani. (Ahibirania 12:14).

O gatagatĩ kũna ka mbica Ino wahota kuona gĩtugĩ kĩrĩa moheete Jesu na mĩnyororo thutha wa maarĩkia kũmwaũra nguo ciake cia igũrũ. O na ningĩ wahota kuona iboko na mĩtunda ya kũrĩa aahũrĩrũo nakuo na mag'ũrĩ' manene. Gĩtũmi nĩ tondũ kũhũrũo kũrĩa tũngĩagũire nakuo kana tũngĩahũrĩrũo nĩ We wagũre nakuo, akĩhũrũo ithenya riitũ. (Isaia 53:11-12). Aahũrĩrũo nĩ ūndũ wa mehia maitũ. Mũthamaki Herode me hamwe na andũ aake makĩmũnyũrũria na thutha wa maarĩkia kũmũhũra makĩmũhumba nguo ndune. Ithenya rĩa kũmwĩkĩra thũmbĩ ya thahabu ya ūnene, maamwĩkĩrĩre thũmbĩ ya miigua. Maamwĩkĩrĩre kamũrangi guoko-inĩ gwake kwa ūrĩo ithenya rĩa kũmũne mũthĩgi wa ūthamaki. Magaturagia ndu, mbere yake makĩmũnyũrũragia makiugaga, Wĩ mũhoro. Mũthamakĩ wa Ayahudi. Makĩmũtuĩra mata na thutha wo'guo makĩoya kamũrangi karĩa makĩmũgũtha nako mũtwe. Thutha maarĩkia kũmunyũrũria, makũmũtwara harĩa aambĩrũo. Wũi! Īiyaĩ! Kwĩ na andũ aingĩ arĩa metagwo Akristiano, arĩa mahoya na Kanithainĩ, maamũkagĩra gĩathĩ kĩa Mwathani, mainaga nyĩmbo

4

4. MBICA YA KANA

cia Ngai, no'rírí cīko ciao cia ūmaramari nīciambithagia Jesu Mūhonokia wao o hīndī ya kerī. To arīa maahoyaga makīnjītaga. Mwathani ūyū, Mwathani ūyū, magatonya ūthamaki-inī wa Ngai, no arīa mekaga ūrīa Awa Ūrīa wī Igūrū endaga. (Mathayo 7:21-27).

O na ningī mahota kuona o mbica-inī mūhuko wa Judasi wa mbeca. Judasi nīaakunyanīre Mwathani Jesu akīmwendia icunjī mīrongo ītatū cia betha; gītūmi no ūndū wendo wa mbia nī wamūtumumītie ngoro yake, ūgakīmūtua ngombo.

Imūrī na mīnyororo na ingī ta icio ciahūthīrūo nī athigari arīa maanyitire Jesu ūtukū. Mbūgū cia gūcuka mītī nī ciahūthīrūo nī thigari hīndī rīrīa maacukīire nguo ya Jesu mītī nī getha mamenye ūrīa ūkūmītware (ūgūthīī nayo) nīgetha ciugo cia ūrathi wa Ngai īthingio iria ciugīte ūū: "Magwete kūgayana nguo ciakwa, itonyo rīakwa magakīrīcuukīra mītī." (Thaburi 22:18).

Mūthigari akīmūtheca na itimū mbaru na ngoro nayo aathecwo, akiura thakame na māī. (Johana 19:33-37). O mbere ngūkū ītanakūga. Petero nī aarīkītie gūkaana Jesu e mbere ya mūrūtu, no rīrī, thutha hanini, akīrīra kūna kūna akīrīraga maithori nī ruo rūa ngoro. (Mathayo 26:69-75). Wee-rī, nī uumbūraga Jesu Kristo na mīario yaku na cīko ciaku? Kana nīwītigagīra gwīka ūguo? Jesu nī oigire ūū: "Mūndū ūrīa ūkaangana kūrī andū, mūndū ūcio o na nīī nīngamūkaana kūrī Awa Ūrīa wī Igūrū." (Mathayo 10:32-33). Jesu nī oigire rīngī: "Mūndū ūria ūkwenda anayume thutha, nīethūūre, oe mūtī wake wa kwambīrūo, anūmagīrīre." (Mathayo 16:24). Agīcoka akiuga, "Na ūrīa ūtekuoya mūtī wake wa kwambwo igūrū anginyīre, ndaagirīre gūtuika wakwa." (Mathayo 10:38).

Ihiga ria Tene ma,
Nindīthithe harī We;
Tūma mai na thakame,
Iria cia mwena waku,
Inine wīhia wothe,
Ningī na hinya waguo.

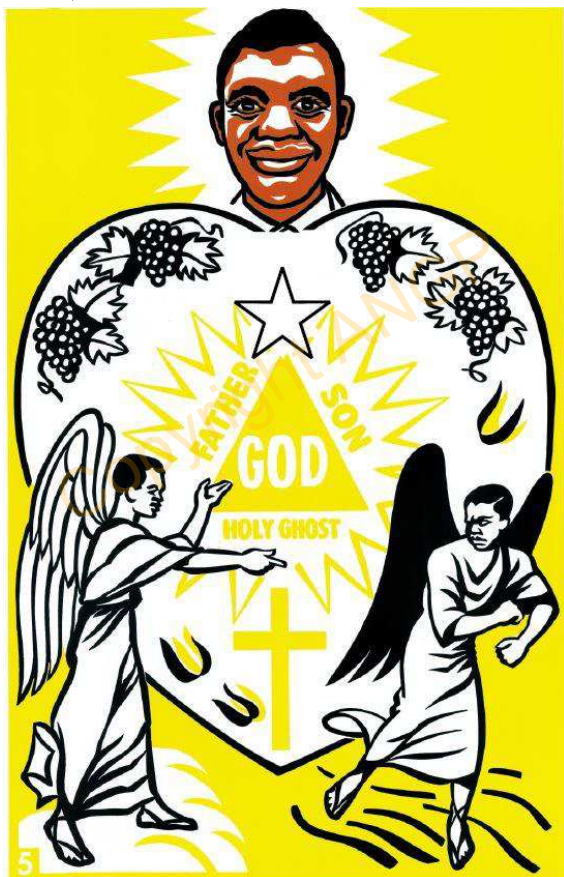
MBICA YA GATANO

Haha tũkuona mwihia ũria ũrĩkĩtie kũhonokio na ũndũ wa Wega wa Ngai na tha ciake nyingi, na muoyo wake mwamũre, ũria ũrĩkĩtie gũtherio na kwamũrũo. Rĩu muoyo wa mũndũ ũyũ nĩ hekarũ ya ma ya Ngai, ngoro yake nĩkuo gĩtũuro kia Ngai lthe, Ngai Mũriũ, na Ngai Roho Mũtheru; na kũringana na Kĩrĩkanĩro. Kĩrĩa Mwathani Jesu aatuonĩrie ũhoru-inĩ ũyũ-rĩ, ni: “Aakorũo mũndũ nĩ anyenda nĩarimenyagirira ũhoru wakwa, nake Awa nĩarĩmwendaga, na nĩtũgoka kũri we, tũtũũ ranie nake.” (Johana 14:23). Ngai atĩaga, na arathimaga o na anenehagia mũndũ o thĩinĩ wa Kristo Jesu. (Luka 1:52).

Ngoro na muoyo wa mũndũ ũyũ ni irĩkĩtie gũtuika gitũuro-kia Ngai ĩrĩa ũrĩ muoyo. Nĩ arĩkĩtie kwehererio mehia maake. Ithenya rĩa nyamũ mĩthemba mĩingĩ igĩatwo ni Shaitani ithe wa maheeni, Roho Mũtheru nĩ We tũkuona arĩ We mũtũuri wa ngoro ya mũndũ ũyũ. Ithenya rĩa ciĩko njũru cia gũthũkia mũndũ cia kwenda kwa mwiri, rĩu ngoro nĩ ĩrĩkĩtie gũtuika mũgũnda ũrĩa ũciaraga maciaro mega na maingĩ ma Roho Mũtheru ta: “Wendani, gĩkeno, ũhoreri, gũkirĩrĩria, gũtugana, na gwĩkana wega, gwĩtĩkia, kwĩnyihia, mũndũ amenyagĩrĩre wega mwĩrĩ wake.” (Galatia 5:22,23). O na maciaro mangĩ marĩa mangĩkenia Ngai o na mũndũ we mwene. Mũndũ ũyũ rĩu niwe kũna kũna ũtuĩkĩte rũhonge rũria rũciaraga wega rĩa mũthabibũ, nago mũthabibũ ũcio nĩguo Mwathani witũ Jesu Kristo. Hitho ya gũciara maciaro nĩ mũndũ aikare thĩinĩ wa Jesu Kristo nake Kristo thĩinĩ wake. (Johana 15:1-10). Nĩ ũndũ wa ũrĩa arĩkĩtie kũiyũrũo ni Roho Mũtheru na kũbatithio nĩwe, e na hinya wa gũtoria mwĩrĩ o na thuti ciaguo na wa kwamba mwĩrĩ hamwe na merĩrĩria maguo. Na ũndũ wa hinya wa Roho Mũtheru nĩ ahotaga gũthĩ atongoretio ni Roho mĩthĩire-inĩ yake. Ndegũcoka gũtũura arũmanĩrĩre na kĩrĩra arona na maitho, kana araugua na matũ kana na meciria; no makĩria atũũraga na ũndũ wa wĩtĩkio: tondũ wĩtĩkio thĩinĩ wa Jesu Kristo nĩ. ũtoria ũrĩa ũhootaga thĩ na mwĩrĩ. Atũũraga na ũndũ wa wĩrĩgĩrĩro na wĩhoko wa gũcoka o narua kwa Mwathani witũ Jesu Kristo. Atũũraga na ũndũ wa wĩtĩkio, thĩinĩ wa wendo wa Ngai ũrĩa

Ithe
Mūriū
Roho Mūtheru
Ūtatū

Wītīkio
Kīrīgīrō
Wendani

5. HEKARU YA NGAI

wĩ muoyo na útũũraga mĩndĩ na mĩndĩ.

“Gũkena-rĩ, nĩ arĩa mateciragia ũũru ngoro, nĩ gũkorũo nĩ makona Ngai.” (Mathayo 5:8). Mũthamaki Daudi o na harĩa aarĩ na ũtonga mũnene, o na ũhootani mũnene kũrĩ thũ ciake cia gũkũ thĩ, no aagiuaga ataigainwo nĩ ũguo na akaiguaga atĩ arĩ na ũndũ ũmwe ũmwagĩĩre thĩĩnĩ wa muoyo wake; nĩ ũndũ ũcio agĩkaya akiuga: “Ngai, nyũmbĩra ngoro ũtarĩ na gĩko, thĩĩnĩ wakwa cokia roho mwerũ, mwĩkindĩru.” (Thaburi 51:10). Gũtirĩ mũndũ ũngĩhota gũtheria nyoro yake we mwene; no mũhaka oke harĩ Ngai na ngoro ĩherete na ma, o ta ũrĩa mũthamaki Daudi ekire. Ningĩ ta ũrĩa mwanake ũrĩa worĩte aatiganire na ngũrũe agĩcoka gwĩ lthe akĩmwĩra aiyũirũo nĩ roho mũthuthĩku atĩrĩ! “Awa, nĩnjĩthĩtie Igũrũ, o na kũrĩ we.” (Luka 15:18). Ngai nĩ endete mũno gũteithia mwĩhia o wothe tondũ nĩ eranĩire, “Nĩngamũhe ngoro ĩngĩ njerũ, o na ndĩmwĩkĩre roho ũngĩ mwerũ thĩĩnĩ wanyu, na ndĩmwehererie ngoro ĩrĩa nyũmũ ta ihiga ĩmuume mĩĩrĩ-inĩ yanyu.... Nĩ gwĩkĩra ngamwĩkĩra roho wakwa thĩĩnĩ wanyu, ndũme mũrũmagĩĩre ĩrĩa cia watho wakwa, na mũmenyagĩĩre matuĩro makwa ma cira mũmekage.” (Ezekieli 36:26,27). Gĩkĩ nĩ kĩrĩkanĩro kĩerũ Ngai ekĩrĩte, na agagĩcinĩrĩa rũrĩ rĩa thakame ya Mũriũ Jesu Kristo.

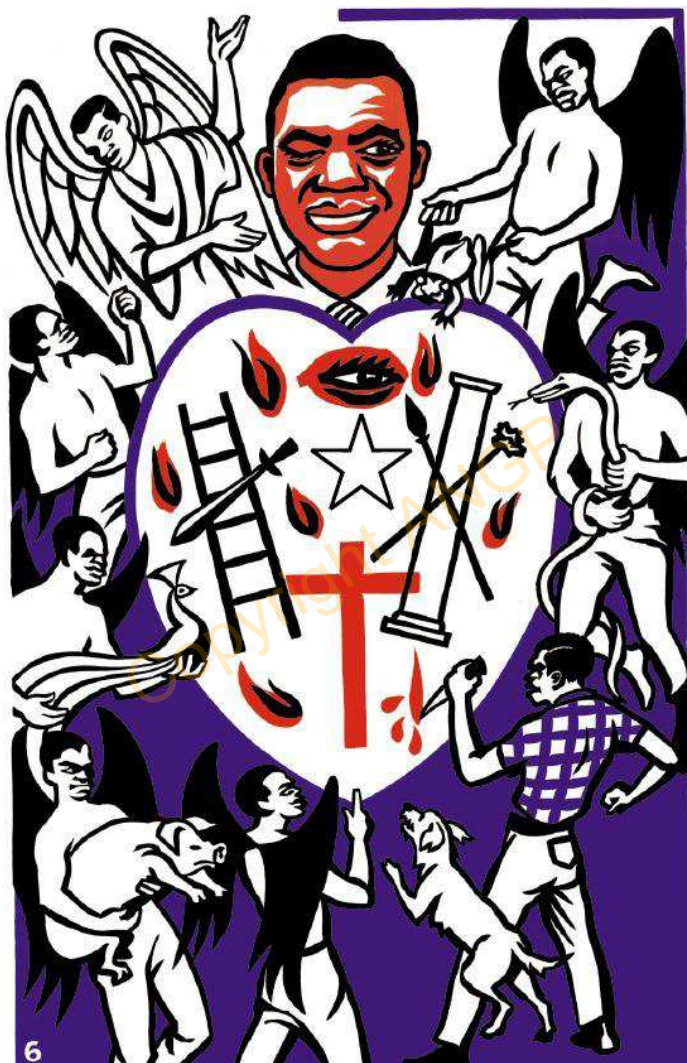
Nĩ tũkuona mũraika akĩoneka rĩngĩ thĩĩnĩ wa mbica ĩno. Araika nĩ gũtungata maratungata arĩa makagaĩrũo muoyo ũcio wa tene na tene, nao maikaire mathiũrũrũkĩirie arĩa maikaraga metigĩrĩte Mwachani. (Thaburi 34:7; 91:11; Danieli 6:22; Mathayo 2:13; 13:19; 18:10; Atũmwo 5:19; 12:7-10).

O na ningĩ Shaitani nĩ aroneka mbicainĩ ĩno arũngĩĩ hakuhi na ngoro, agĩcaragia kana hihĩ aaya kuona kamweke ga gũcoka ũtũũro wake wa tene. Nĩ ũndũ ũcio nĩ twĩrĩtwo tũkarage twĩguĩte, na twĩhũgaga tũkĩhoyaga na ma ningĩ na roho tondũ ngoma nĩ thũ iitũ acangacangaga ta mũrũthi ũkĩgamba ũgĩcaria andũ a kũrĩa. (1 Petero 5:8). “No Shaitani regagai kũmwĩtĩkia, nake nĩekũmũĩrĩa.” (Jakubu 4:7).

MBICA YA GATANDATŪ

Ino nĩ mbica ya kĩeha mũno ya gũtuonia ūrĩa mũgarũ ahaana. Riitho rĩmwe nĩ rĩambĩrĩirie kũhingara, naguo ūndũ ūcio ūgũtuonia atĩ mũndũ ūyũ nĩ aambĩrĩirie kũgĩo nĩ heho ngoro, na nĩ aracũnga ningĩ thiinĩ wa mũtũũrĩre wake wa Mũkristiano. Riitho rĩu rĩngĩ rĩkuoneka rĩũmĩte ma na rĩtarĩ na thoni, narĩo rĩgũtuonia ūrĩa mũndũ ūyũ arenda kwĩyendererithia na thĩ. Ūtheri ūrĩa uumaga ngoroinĩ yake rĩu wĩ na marundurundu. Namo marũũri marĩa moima ngoro-inĩ yake ma kuonania ūrĩa eharĩirie kũnyamaranĩrio hamwe na Kristo, rĩu nĩmaambĩrĩirie gũthirikĩrĩra na mekuoneka matehandĩte wega ta tene. Rĩu arĩ o gatagati-inĩ ka magerio o marĩa arehwererekeria harĩ mo ithenya rĩa kũrega ngoma. Nĩ gũthikĩrĩria arathikĩrĩria mũgambo wa mũgerania ithenya rĩa gũthikĩrĩria mũgambo wa Ngai. Ningĩ o na harĩa athiiga ciumia hĩndĩ ciothe na akageragia kũhitha maũndũ maake marĩa mataagĩrĩire thĩinĩ wake nĩ atirũkĩte akagwa na akoima harĩ Ngai nake nĩ arĩkĩtie gũte wendo wake ūrĩa wa mbere ūrĩa endete Ngai naguo. Njata iyo irĩ thĩinĩ wa ngoro yake igũtuonia metarania maake atĩ nĩmaambĩrĩirie kũgĩa na mairia; naguo mũtharaba ūrĩa araũkenagĩra kabere kau hĩndĩ irĩa yothe araikaraga aũkuũte-rĩ, akaiguaga wĩ mũhũthũ-rĩ, rĩu nĩ ūtuĩkĩte mũrigo mũritũ harĩ we. Thĩinĩ wa wĩtikio wake-rĩ, rĩu aambĩrĩirie gũcũgacũgio na kwoguo ndakĩndĩirie nĩ kũhang'io gũkũ, nĩatiganĩte na ngwatanĩro theru na i' mũrĩo ya kũrĩanĩra na Ngai thĩinĩ wa mahoya kana mahoya-inĩ. Nĩ atuĩkĩte mũndũ ūtangĩmenyerera ngoro yake, na nĩ arekereirie mũgerania ehithe ngoro-inĩ yake.

Roho wa ngaanga, mwĩtĩo, nĩ wambĩrĩirie gũcaria kamweke ga kũingĩra ngoro rĩngĩ. Nĩ aambĩrĩirie gũtuika mwĩtĩ; hihi rĩngĩ nĩ ūndũ wa ūrĩa arĩ Mũkristo tuuge wĩhandĩte wega ihinda, agakĩriganĩrũo atĩ aahonokirio no ūndũ wa wega wa Ngai kiũmbe. Naguo ūnyui nĩ ūrĩringaringa mũrango wa ngoro ya mũndũ ūyũ o naguo ūgĩcaria kamweke ga gũtonya. Hihi rĩngĩ nogũkorũo harĩ mũndũ ūramũgeria akunde naarĩ o kanini, kana akamwĩra atĩ njohi irĩa itarĩ ndũrũ ti njũru o icio ihaana ta karũũĩ gegũtherera kerekeire rũũ-inĩ rũnene rĩa ūrĩu. Nake hihi

6. NGORO NJAIŪKANU Ī NA MAGERIO

akaigua ta anginyerekia na harĩ ndeto icio nguũ. Kana tuuge na njira iringĩ nĩ mũtumia ũkũrugĩra mũrũme njohi o na arata aake, akegwatagia atĩ ti ũũru tondũ we mwene ndekũnyũa. No atĩrĩ, nĩwe ũratongoria arĩa angĩ kũmĩnyua nake nĩ aheenekete nĩ roho wa ũnyui. Ũtharia nĩũũkaga kũgeria Mũkristo na njira o yothe ya wara wothe wa jahanamu wa Shaitani. No gũkorũo rĩngĩ nĩaambĩrĩrie gũthikĩrĩria akenete mĩario na ndereti ikonĩ ũhoru wa mwĩrĩ, kana mĩario ya ndereti itarĩ theru, kana rĩngĩ nĩaambĩrĩrie gũkenio nĩ thiritũ itaagĩrĩrie, hamwe na kũgwatanĩra mathako-inĩ, ndaci-inĩ, na nyĩmbo itaagĩrĩrie cia ngoma. No gũkorũo mũndũ aahota gũkorũo erĩtwo atĩ ndaci cia ũKristiano kana mũinĩre wayo ti mũũru hĩndĩ rĩria mũndũ mũrũme na mũndũ-wa-nja mainaga manyitaine, na ihĩtia rĩrĩ atĩ no rĩria mũndũ we mwene angĩina mũinĩre wa gĩcenji. Akoragwo atekũmenya na ategũkũũrana atĩ rĩinĩro rĩa ndaci ciothe nĩkuo gũciaraga mehia mothe na atĩ ndaci rĩria itagwo ya gĩKristo nĩyo njũru o na gũkĩra icio ingĩ. Njira rĩria itagwo ya gĩ-Kristiano ya kũnyua thigara na mbakĩ nĩ njũrũ o ta rĩria iringĩ ya gĩcenji, aingĩ ao manyuaga mahinda mothe ũtukũ na mũthenya. No Kristo Jesu ndaanyuaga thigara kana mbakĩ, ũguo We aatarĩ noguo kwagĩrĩrie ũrĩa nake ũmũrũmagĩrĩria aikarage akĩthaananagia nake maũndũ-inĩ mothe.

Ngoma eraga mũndũ ũyũ atĩ gũthaaka na mehia, ti mehia, no rĩrĩ, mũguĩ ndũrĩ mathaako. Kũhĩtia rĩmwe, ti ũũru gũtharia hĩndĩ o rĩmwe; ũũ nĩguo mũgerania amwĩraga o kinya rĩria ngoma rĩa njũru cia ũmaramari igakorũo cionete kamweke ga gũtonya ngoro rĩno rĩrathetio na rĩgatuĩka giikaro gĩacio.

Mũndũ ũyũ tũkuona mbica-inĩ rĩno, ũyũ ũratheca ngoro na kahiũ ka raaũ arũngĩrĩ ithenya-inĩ rĩa andũ arĩa manyũrũragia na magakararia ũKristiano na ciugo cia gũtheca ngoro ya mũndũ na ndemo cia ciugo na mĩario. Ndagĩhota kũũmĩrĩria inyũrũri na gũthekererũo nĩ andũ, makĩria ta hĩndĩ rĩria gũthekererũo gũkuuma kũrĩ arata aake. Ciugo ciao ithecaga ngoro yake na kũringana na ũrĩa wendo wa Ngai ũgĩite na heho ngoro-inĩ yake akaambĩrĩria o kahora gwĩtigĩra andũ na kwendaga gwĩcũkũmithania nao ithenya rĩa gwĩtigĩra Ngai. Agĩtuĩka

ngombo ya andũ na agacoka na thutha.

Marakara na mang'ũrĩka moru magacoka kuoneka rĩngĩ mahinda ma mĩnyamaro na ma mathĩna, namo mathĩna, namo makageria gwatha ngoro yake. Mĩhĩtwa na irumi igathũkia mĩromo yake o ĩrĩa ĩraarĩ ya kũgocaga Ngai na kũmũhoyaga. O na-rĩ, korũo ngoma ona kamweke kanini, kamũromo o kanini tu, nyamũ-ya-thĩ ĩno ya mũthemba wa ũiru yatorogonyoka na ngoro thĩinĩ ĩnyogondererie kuo nayo yatonya ĩnenanenehie kamũingĩrĩro kau ĩngĩrĩre kana ĩtonyeire nĩ getha o nacio nyamũ iria ingĩ cione kamweke ga gũtonya. Nĩ ũhũthũ mũno gwĩtĩkĩria wendo wa mbeca ũtonye ngoro ya mũndũ; tiga o tũmenyereire ũtaarani wa Mwathani witũ Jesu kmye magerio-inĩ." (Mathayo 26:41). "Nĩ ũndu ũcio, muũria woigire ũũ!" "Mwĩhũgagei na mũhoyage, mũtigandũ ũrĩa wothe ũkwĩra nĩarũgamĩte wega, nĩemenyerere ndakae gũcoka kũgũa." (1 Korintho 10:12). "Nĩ getha mũhote gweterera maheeni ma Shaitani mũkĩgiana nake." (Efeso 6:11).

MBICA YA MŪGWANJA

Mbica ĩno ĩkuonania mũikarĩre wa ngoro ya mũndũ ũrĩa ũtithĩtie kũna, thutha wa aarĩkĩa kuonio ũtheri wa Ūhoru-Ūrĩa-Mwega, ningĩ agacama mũrĩro wa kĩheo kĩa matuinĩ, o na agĩtuo wa Ngwatanĩro ya Roho Mũtheru. O na ningĩ nĩ ĩgũtuonia mũikarĩre wa mũndũ ũtarĩ werira, o na harĩa Ūhoru-Ūrĩa-mwega aarĩkĩtie kũhunjĩrio na kũguũrĩrio guo, no rĩrĩ, nĩ omĩtie ngoro yake agagĩthĩ o na mbere na mehia. :

Jesu we mwene nĩ onanirie mũikarĩre wa ngoro ya mũgarũ, rĩrĩa oigire: "Na rĩrĩ, roho ũrĩa mũthũku warĩkia kuuma mũndũ, nĩũthiiga ũkagera kũndũ gũtarĩ maĩ, ũgĩcaragia kũndũ gwa kũhurũka; na waga, ũkoiga atĩrĩ, Nĩngũcoka nyũmba yakwa ĩrĩa ndoimire. Na rĩrĩ, wakinya ho, ũkamĩkora ĩĩ haate, na ĩĩ ng'emie. Hĩndĩ ĩo ũgathiĩ, ũkegĩrĩra maroho mangĩ mũgwanja moru kũri guo wene; namo magatonya magatũũra ho: na rĩrĩ, mũtugo ya kũrigĩrĩria ya mũndũ ũcio ĩgathũka gũkĩra ĩrĩa ya mbere." (Luka 11:24-26). Andũ acio nĩmakinyĩrĩro nĩ thimo ĩrĩa ya ma, nayo,

7. NGORÓ YA MÚGARÚ

Ngui nīcokagīrīra matahīko mayo; o na thimo īno nayo, Ngūrūe ya mūgoma, īrīa īthambīte, īcokaga kwīgaragara mūtondoinī. (2 Petero 2:22).

Maandīko maya matheru nīmekuonania o wega mūikarīre wa ngoro ya mūdū ūyū. Mehia na maheeni mamomothe nīmokīte gūikara thīinī wake o na gūthamakaga ngoro-inī yake. O na ūthiū wake rīu nī ūkuonania ūrīa waganu wī mūingī. Ūtheri na nduma itingihota kūguithania. Ngoro ndīngihota gūtuīka hekarū ya Ngai na o hīndī īyo ītuīke ngurunga ya Shaitani. Mūraika na kiugo kīa Ngai nīmaramūthaita na kīeha kīnene makīrīragagīrīra atī nīmekuona mūdū ūyū erirīte ta mwanake ūrīa werirīre akiuga nī egūūkīra athī gwī lthe. Aaikaire ethikīre hīndī īrīa aaikarainie na ngūrūe irīa aarīthagia na ndarī kīndū onaga gīa kwīguna nakīo kīa mūthamba wa irio ciothe irīa ngūrūe ciarīaga; na atīrīrī, gūtīrī mūdū o na ūmwe wamūheire kīndū o na kī. Nī aamenyire kūgūa gwake, na mūikarīre wa ūrīa orīte na tondū wa ūguo akīrīra akiuga: “Nīngūūkīra, thī kūrī awa, ngamwīre atīrī, Awa, nīnjīthīe lgurū, o na kūrī we: ndiagīrīrūo nī gūcoka gwītagwo mīrūguo rīngī.” Tondū wa kwīrīra kwa ma gwake, lthe akīmohera na akīmūthīnjīra njaū ya ndegwa īrīa yarī noru, na akīmwanūkīra o wega.

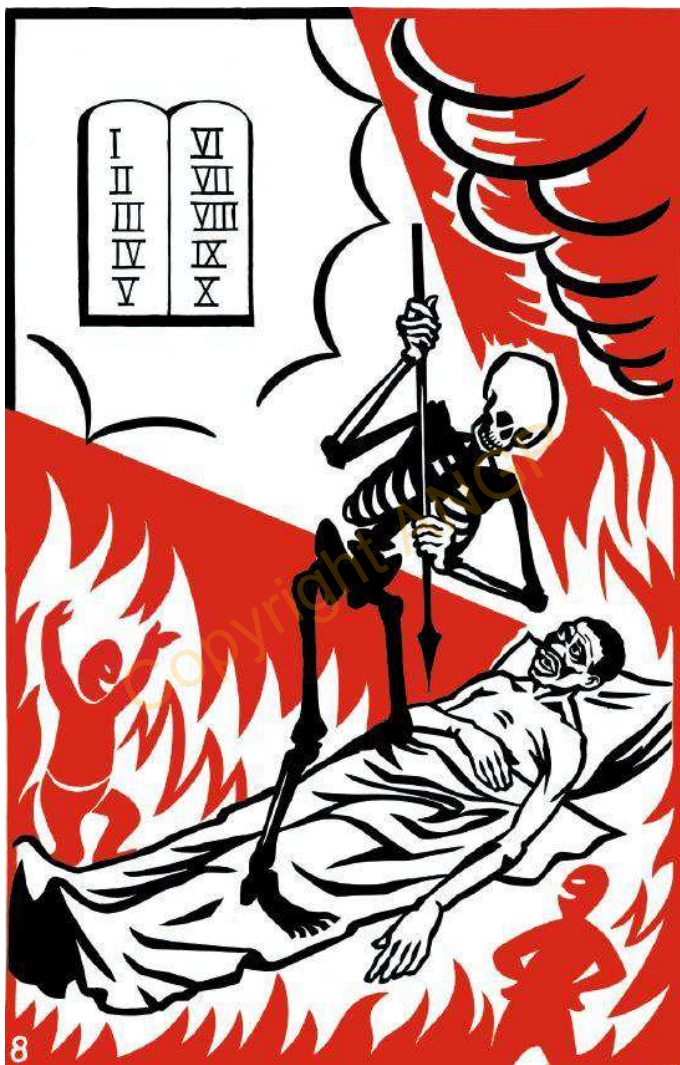
No rīrī, gīkīro-inī gīkī, hatīrī na roho wa kwīrīra ūrīa ūngihota kūmūteithīrīria nīguo akuhīhīrie Ngai, egūithie magūrū-inī ma Jesu, agīcaria kūrekerūo na gūthambio kwa mehia maake. Metarania maake mahaana ta ūrīa maatarī o mbere ta macinītwo na kīgera kīkiū. E na matū ma kūigua, no rīrī, ndangihota kūigua mūgambo wa Ngai rīngī ūkīmūthaita amūcokerere. E na maitho ma kuona tiga atī ndangihota kuona irīma rīrīa rītarī gīturi rīa Shaitani, o rīrīa atigaīrie ihinda o inyinyi aikio rīo ahokokere. Ndagīconoka kana aigue ruo nī ūndu wa waganu wake erire atige gūcoka gūthī na mbere namo. Shaitani ni okīte gūthamaka ngoro-inī yake na rīu aikaire ta mūthamakī ūikarīire gītī gīake kīa ūnene gīa gūthamakīra. No gūkorūo muonekere wa na nja no arecaara tondū wa muonekere wake ahaana ta mbīrīra hake coka mwerū. No rīrī, thīinī wake kūiyūire mahīndī ma andū akuū na mehia me magigi mūno.

(Mathayo 23:27). Ithe wa maheeni n̄onete ḡĩkaro th̄ĩnĩ wa roho wa ma. Nyamũ o yothe na wĩhia o wothe wĩ na ndaimono yaguo na roho mũthũku wa gũciteithia gũthamaka ngoro-inĩ ʔno. O na harĩa egũkorũo endete mũno kwĩyohora kuuma harĩ ndaimono ici imũnyariraga, ndangĩhota tondũ nĩ atuĩkĩte ngombo yacio. Nĩ aramenya ũhoro ũrĩa wa ma waririo nĩ Ngai na ũndũ wa mũtũmwo Petero rĩrĩ oigire ũũ: “No rĩrĩ, kaĩ mũgwĩcĩria mũndũ akahũrũo na ihũra rĩkĩrĩtie atĩa ũrĩa ũrangĩrĩrie Mũrũ wa Ngai, na akona thakame ʔrĩa ya kĩrĩkanĩro, ... ta ʔrĩ kĩndũ gĩthũkũ, o na ningĩ akamena Roho ũrĩa ũheanaga Wega wa Ngai.” (Ahibirania 10:29-31; 2 Petero 2:1-14).

Kũngĩkorũo ngoro yaku ʔhaana ta ũũ ʔno ʔhaana-rĩ, ngũgũthaiha mũno wee mũthomi wa kabuku gaka, atĩ ũkaĩre Ngai na mũkayo wa kuuma o ngoro yaku th̄ĩnĩ. Aahota na n̄endete mũno gũkũhonokia; na gũkuohera mehia maku mothe, o na gũgũtheria ũthirũo nĩ mehia mothe ũngĩkorũo nĩ ũkwenda kũmwĩtĩkĩria eke ũguo kana ũmwĩtĩkĩrie arute wĩra ũcio mũtheru ngoro-inĩ yaku. ũka, o ta ũrĩa mũndũ ũrĩa warũarĩte mangũ wokire harĩ Jesu akĩmũrĩra, akiugaga: “ũngĩenda-rĩ, wahota kũhonia ‘there.’” (Mariko 1:40-43). No rĩrĩ, wathĩ na mbere kũm̄mia ngoro yaku, na kwenda nduma mbere ya utheri ndũrĩ na kĩrĩgĩrĩro o na ndũrĩ na gĩteithia. Gĩtũmi no ũndũ nĩũthurĩte gĩkuũ ithenya rĩa kwenda muoyo, ũkenda nduma ithenya rĩa kwenda ũtheri.

MBICA YA KANANA

Haha nĩ tũkuona mũndũ ũyũ ũkoretwo omĩtie ngoro yake na rĩu akuhĩhĩrie gĩkuũ. Mwĩrĩ wake ũyũirũo nĩ ruo, naguo muoyo wake ũyũirũo nĩ guoya wa gĩkuũ. Gĩkuĩ gĩoka hĩndĩ ʔrĩa gĩtegereirio o na kana gitekwendwo, nakĩo kĩmũkonoreire maitho ũũrũ o na aatuĩka e na guoya na maitho maake mahoroikeire na th̄ĩnĩ. Ikeno cia mehia nĩ thiru rĩu, na mĩcaara mĩnene ya mehia nĩyo yetereire kũrĩhanwo. Ruo rũrũ rĩa kwa ngoma nĩ rũgwaĩte ngoro yake o na roho wake. O na angĩkorũo ni ekwenda kũhoya-rĩ, nĩ onaga o biũ atĩ ndangĩhota gũkuhĩhĩria Ngai o na kũgwatanĩra nake. Ciugo ciothe cia tũhũ iria arata aake a gũkũ th̄ĩ mamũhoreragia nacio itingĩhota kũmũteithia.

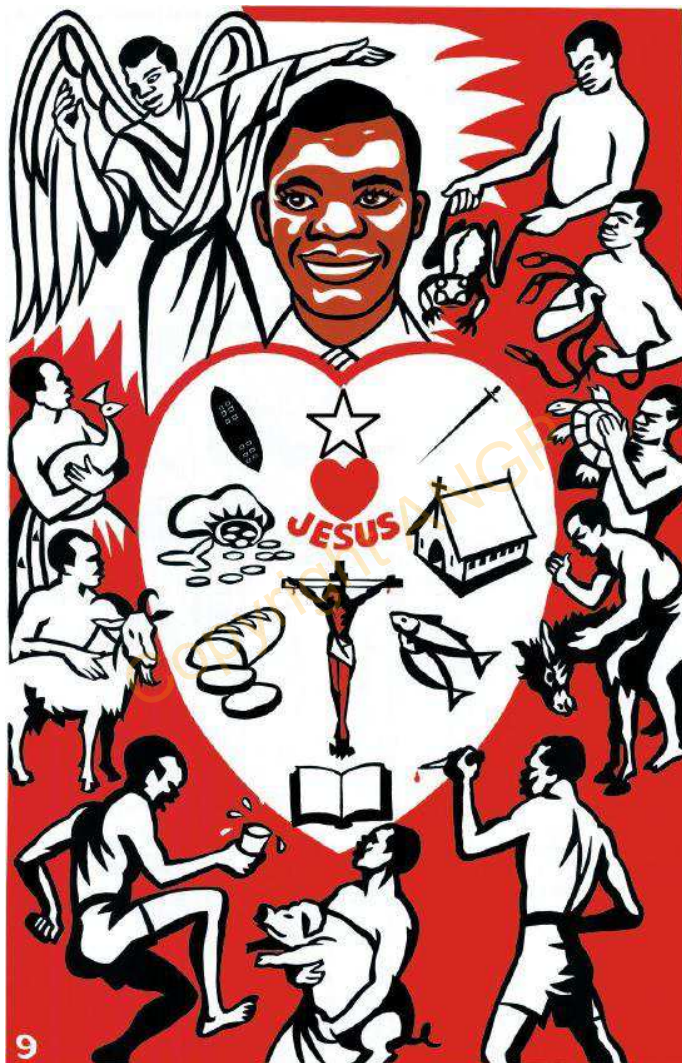
8. GIKUŪ KĪA MWIHIA

O naguo ūtonga wake ūrĩa ehũmbĩrĩire tondũ wa wendo wa mbia, itingĩhota kũhonokia ngoro yake kana kũnyihanyihia ruo rũake o na kana kuongongerera mũtũũrĩire wake. O na angĩkorũo nĩ ageragia gwĩcĩria ūhoru wa Ngai, Shaitani ndangĩhota kũmũhe ihinda kana kamweke. Ūndũ o wothe ūrĩa endete wa gũkũ thĩ na aũtũũrĩire, ūkuoneka ūrĩ o wa kũmũnyũrũria, ningĩ o na arĩithi a maheeni a gũkũ thĩ matingĩhota kũmũteithia. Nĩ hĩndĩ aambĩrĩirie kũmenya na kũguũkĩrũo o atĩ nĩ ūhoru wa kũmakania mũno mũndũ gũkumbatwo nĩ Ngai Ūrĩa ūrĩ muoyo. Erĩgagĩrĩra atĩ nĩ egũthondeka maũndũ maake na Ngai hĩndĩ yake ya gũkua ĩtanakinya hau gĩtanda-inĩ gĩake gĩa gũtiganĩra na thĩ ĩno: no rĩrĩ, rĩu ekuona acereirũo mũno. Ngiri nyingĩ cia andũ ikuaga o ūguo hubu na hubu na itione kahinda o na kanini ga gũcaria Ngai irĩ ūrĩrĩ-inĩ wa gĩkuũ. Nĩ ūndũ ūcio-rĩ, twĩrĩtwo atĩ “Cariai Ngai hĩndĩ ĩrĩa angĩoneka.” Ithenya rĩa kũigua ciugo cia Ngai cia kũmũhoreria, mwĩhia ūyũ ūrakua, o ūrĩa ti-itherũ ūkoretwo aregete Wegu wa Ngai o na wendo wake ihinda rĩake rĩa muoyo wa gũkũ thĩ; rĩu nĩ kũigua ekũigua mũgambo wa kũmũtũra cira ūrĩa uugaga ūũ: “Umai kũrĩ Nĩ, inyuĩ mũrĩ na kĩrumi, mũthĩ mwaki-inĩ ūrĩa ūtahorekaga, ūrĩa wathondekeirũo mũcukani na araike aake.” (Mathayo 25:41). “O ta ūrĩa gwathanĩtwo atĩ andũ makuage o gĩkuũ kĩmwe, na thutha wakĩo magacirithio.” (Ahibirania 9:27).

MBICA YA KENDA

Haha nĩ tũkuona mbica ya Mũkristiano wa ma, ūrĩa ūhotete kũmũrĩria na gũtoria mathũngũthio marũrũ ma ngoma, na magerio ma mwĩrĩ. Akoretwo akĩgerio nĩ Shaitani kuumana na mĩena yothe, No rĩrĩ, we atũire omĩrĩirie nginya ithirĩro. Nĩ atoretie o na agakĩrĩrĩria thĩinĩ wa Kristo Jesu; na to kwambĩrĩria aambĩrĩirie gĩcindano kĩa Mũkristiano, no makĩria nĩ kũnina anĩnte gĩcindano kũu, agakinyia ihenya rĩake mũthia acũthĩrĩirie Jesu We Ūrĩa Mwambĩrĩria ūhoru ūcio-tũrĩ naguo wa gwĩtĩkia. (Ahibirania 12:1-2).

Shaitani na mbũtũ ciake ciothe, aikaire athiũrũrũkĩirie ngoro ya

9. MUOYO WA GÚTORIA

mündū ūcio wītīkītīe, o akīgeriagūcaria kamweke ga gūtonyera. No rīrī, no tūhū. Mwītīfo, kwenda mbia, ngoro ya maündū ma mwīrī, ciikairē ikīringaringaga mūrango wa ngoro. Ithenya rīa kuona ngui na ngarī, rīu tūrōna ‘thenge na nyūmbū’ amu mehia maikaraga makīgarūruga mūhaanīre o na marītīwa. Nī atīrī, Mūkristiano ūrīa ūikaraga eigūite-rī, nī amenyagīrīra mehia marī ma mīthemba tīrīkū o yothe, o na mangīkorūo mokīte na mūhaanīre wa gī-Kanitha, o na kana ta mūrāika wa ūtheri. Nī ūndū Kiugo kīa Ngai na Roho ūrīa wa ma Ūrīa ūrī thīinī wake, nī imūtongoragia harī ma o yothe na ikamūiteithia gūkūūrana wega na ūūru. Ithenya rīa kuona nyamū nyingī na ndaimono ciacio-rī, wahota kuona mündū agītūrūha mbere yake agwete gīkombe kīa ndibei kana kīa njohi na guoko gwake, o akīgerīa Mūkristiano na ikeno cia gūkū thī tīno na ūrū wa njohi kana ūrū wa maündū ma thī, o na nyīmbo itaagīrīre. No atīrīrī, macio mothe matīrī ūndū mareka harī Mūkristiano ūrīa ūrīkītīe kwīyamūrīra Kristo na ūrīa ūrīkītīe gūkua ūhoro-inī ūcio wa mehia na wa thī tīno, akagīa na muoyo mwerū thīinī wa kūrīūkanīra hamwe na Kristo; no makīrīa kūmūtwaratwara mamūtwaratwaraga hakuhī na Ngai. Mündū ūrīa ūngī nake nī kūmūmunda aramūmunda na kahiū. Mīario mīūru, njukū, inyūrūrī o na imakania kuuma kūrī arīa matetīkītīe na kaingī kaingī kuumana na arīa maagīrīrūo nī gūkorūo marī Akristiano, icio ciothe nī iramūtheca ngoro yake. No nī areyumīrīria na ciugo cia Jesu irīa ciugaga: “Gūkena-rī, nī inyuī hīndī irīa andū makamūrūma, na makamūnyarira, na makamūgīrīra maündū moru, nī ūndū wakwa. Kenai na mūigue wega ma, tondū mūcara wanyu nī mūingī lgūrū.” (Mathayo 5:11-12).

Mehia, na mwīrī na mwīnenehio nīmo moimanagia na “nī” hamwe na ngoma ici cio ithatū nī igeragia o ūrīa ciahota gūtīgīthūkania Akristiano na wendani wa Ngai. No rīrī, Mūkristiano aiyūrūo nī mwīhoko aahota kuuga: “Kaī kūrī ūndū ūngītūtīgīthania na wendani wa Kristo? Anga nī kūnyarīrūo, kana mathīna, kana gwīkwo ūūru kana ng’aragu, kana kwaga nguo, kana mogwati, o na kana nī kūrīragwo? ...No rīrī, maündū-inī macio mothe tūrī atoria o na tūgakīrīrīria nī ūndū wa Ūrīa ūtwendete.” (Roma 8:35-39). Mūkristiano aarīkia kuoya mathaita

mothe ma Ngai ma mbaara, aahota kwihanda na gwitiiririria muthenya uria gukaarura, ningi na undu wa hinya wa Roho Mutheru, ni egutoria mwiri na thuti ciaguo o undu umwe na magerio maria mangi mothe. Niamenyaga ati Kristo Jesu ari thini wake e na hinya gikira Shaitani na mbutu yake yothe. Kristo Jesu niaatoririe Shaitani, na mehia o na gikuu, na tondu ucoio aria twi thini wake; twahota o thini wakoe nitutuifwo atoria o na tugakiriria: na no tuhote gutorania na kwamukira thumbi ya unene.

Njata ari yo ngerekano ya metarania maake, ni njega na ni theru na ningembu. Ngoro yake tiyuiruo ni witikio ningi na Roho Mutheru. Muraika wa Ngai ucoio ukuoneka hau iguru, ni wa kumurikanagia ciraniro njega muno na cia bata iria ciraniro aria othe magatorania na momiririe nginya ithiro ria mahinda maya turi muoyo.

Muhuko wa mbeca uyū mung'auranie, ugutuonia ati to ngoro yake iiki aheete Kristo Jesu, indi o na mbeca ciake ciothe, o na kiria giothe e nakio, hamwe nake we mwene niacirufire Ngai. Ithenya ria kwanangaga kiria giothe onaga na njira cia ikeno cia mehia, ateithagia athini nacio na akaheaga Ngai gicunji giake, ningi aheanaga na kwiyendera kuria guothe angihota. O ta uria ng'ondū theaga mwene yo guoya imuruo tiyendeire noguo mundu uyū njira-ini ciothe ciake, na maundū-ini mothe maake, ahuthagira mbeca ciake na undu wa kugocithia Ngai.

Mugate na kiunguyū igutuonia ati mundu uyū atūraga mutūfire mutheru na migananiru. Ndatuaga njohi irio ciake, ningi ndethukagia na undu wa kuria thakame kana nyama cia nyamū nguū. Ndaraga mbaki o na kana kuminyua o na ndanyuaga thigara amu ni oi o wega ati mwiri wake ni wagiriruo ni guikaragio wi mutheru o ta uri hekaru ya Ngai. Ngoro yake ni itukite nyumba ya kuhoyagiruo; na ningi o na kuri uguo-ri, ni athiaga nyumba-ini ya Ngai hndi ciothe – Kwī heho kana urugarī, hndi ya mathina kana ya ikeno, ya gutonga kana ya gikira. Ni endete mahoya muno, aakoruo ni thini

wa Kanitha o na kana thĩinĩ wa nyũmba yake. Na wĩhokeku mũnene o na kĩyo na wendo nĩ acokagĩrĩria andũ a nyũmba yake mwene mĩthenya yothe nĩ getha mahoe Ngai, amu nĩ o wega atĩ Mũkristiano ndangĩhota gũtũũra mũtũũrĩre wa ma atekũhoya na kĩyo, o ta ũrĩa kĩũngũyũ gĩtangĩhota gũikara thĩ nyũmũ gĩtegũtũura thĩinĩ wa maĩ.

Mbuku ĩyo hingũre nayo ĩgũtuonia atĩ nĩathomaga lbuku rĩa Ngai e na wendo mũnene. Nĩrĩo tawa wa kũmũrikagĩra magũrũ maake, na nĩrĩo rũhiũ, na norĩo tu rũa kũhoota Shaitani. lbuku rĩrĩ nĩrĩo irio ciake iria egunaga ngoro nacio, ningĩ nĩrĩo maaĩ ma kũmũnina nyota. Arĩoyaga o rĩngĩ na rĩngĩ atarĩ na ũgũta rĩrĩ nĩrĩo maaĩ ma gwĩthamba ta mũndũ agĩtũbĩra thĩinĩ wa Kiugo kĩa Ngai. Nĩ arĩhũthagĩra ta rĩrĩ gĩcicio gĩa kwĩrora nakĩo ngoro yake amu nĩho harĩa eyonaga o kũna o ũrĩa atarĩ.

Nĩ akenagio nĩ gwĩkuũra mũtharaba wake o mũthenya, amu nĩguo ũmũrikanagia atĩ nĩ aambanĩirio hamwe na Kristo na ningĩ nĩ ariũkanĩirio hamwe nake, na tondũ ũcio atũũraga amaathaga o maũndũ ma ĩgũrũ kũrĩa Kristo arĩ, namo nĩmo maũndũ ma gũtũũra hĩndĩ ciothe, o marĩa mahinda-inĩ maya tũrĩ matangĩhota kuonwo na maitho ma mwĩrĩ. Hamwe no'guo wothe nĩ ehaarĩrie gũthĩĩ gũtũngana na Ngai wake, nake ahaana ta mũtĩ mũhande rũũĩ-inĩ ũrĩa ũciaraga maciaro maguo wega hĩndĩ yamo yakinya; ningĩ ta rũhonge rũrĩa rũrĩ thĩinĩ wa mũthabibu ũrĩa wa ma ũrĩa ũciaraga maciaro maingĩ na mega. Wendo ũrĩa wa Ngai mũiyũrĩrĩru nĩ uiganĩire o kũna kũna ngoro-inĩ yake na kwoguo ndangĩtĩgĩra gĩkuũ. (Thaburi 1:1-3; Johana 15:1-14; 1 Johana 4:18-21).

MBICA YA IKŪMI

Jesu Kristo oigire atĩrĩ, "Nĩ nĩĩ kũriũka, na nĩ nĩĩ muoyo: ũrĩa wĩĩ'hokete nĩĩ, o na aakua, no agatũũra muoyo: na mũndũ o wothe wĩ muoyo na akeĩ'hoka nĩĩ, ndarĩ hingo agakua." (Johana 11:25-26). Agĩcoka akiuga o rĩngĩ atĩrĩ: "Ndamwĩra atĩrĩrĩ, o ma, Mũndũ ũiguĩte ndeto ciakwa na agetĩkia ũrĩa wandekirie, ũcio e na muoyo wa tene na tene, na ti wa gũcirithio; nĩarĩkĩtie

10. KŪINŪKA ŪNENE-INĪ

gūkīra, akoima gīkuū-inī agatonya muoyo-inī.” (Johana 5:24). Rīu harī Mūkristiano gīkuū gītingīkīmūguoyohithia o na gītingīhota kūmunyamaria o na kana kūmūmakia, nī ūndū “Gīkuū nīkīrīkīte gīkaninwo, nī ūndū wa gūtorio biū. We nawe gīkuū gīkī-rī, ūhoru waku wa gūtoria ūkīrī? We nawe gīkuū gīkī-rī, rūbora rūaku naruo rūkīrī ha? ...Ngai Ūrīa ūtūmaga tūtorie na ūndū wa Mwathani witu Jesu Kristo arogathwo.” (1 Korintho 15:54-57).

Mūndū ūrīa ūtūūrīre Ngai ndetigagīra gūkua. Ihinda rīake rīakinya rīa gūtigana na thī īno, athiiaga na gīkeno mūciī wake ūrīa wa gūtūūra hingo ciothe mīndī na mīndī. Mūtūmwō Paul oigire atīrī’. “Njikaraga ’hinyīrīrio... nī ūndū njiguaga ta ngwenda gūthīī ngatūūre na Kristo; nī ūndū ūguo nīguo undū ūrīa mwega mūno makīria.” (Filipi 1:23). Mūkristiano nī aikaraga ahinyīrīrio nī ūhoru ūcio wa kwenda kuona ūthiū wa Mwathani wake Jesu Kristo ūrīa wamūguūrīre mūtharaba īgūrū na akīmūkūūra na thakame yake. Nake Roho Mūtheru nī aramūririkania ciugo cia Jesu iria oigire atī. “Mūtīgatangīke ngoro: nīmwiīhokete Ngai, na niī mwīīhoke. Nyūmba ya Awa kwī na itūūro nyingī; ...Nīngacoka, na nīngamūtwarā mūgīe harī niī; nīguo harīa ndī, na inyuī mūgīe ho.” (Johana 14:1-14). “Maūndū marīa matarī monwo na maitho, o na marīa matarī maiguwo na matū, O na ningī marīa matarī maatonya ngoro cia andū, Nīmo maūndū marīa Ngai aathondekeire arīa mamwendaga.” (1 Korintho 2:9). Nī atīrī’, gūkū thī guothe gūtīrī na mwarīrie o na ūmwe wa kuhota kūheana wega na gūtaarīria o kuūna kūna ūkengī wa kūndū kūu kwa īgūrū kuu guthondekeirūo arīa a gūtoria o gūkū thī na arīa metīkītie Jesu Kristo.

Nī tūkūrīrīkanio nī mbica īno ya ikūmi ūrīa arīa metīkītie Kristo makīinūka mūciī ūrīa mūtheru wa īgūrū magatūūra hamwe nake Jesu Kristo. Ithenya rīa mbica ya mahīndī matheri ma mwīrī wa mūndū marīa mekūguoyohania, mūno nī mūraika wa Ngai ūkuoneka. Rīu etereire gūcokia roho wa mūndū wī mūtue mūtheru kwī Ngai. Ngoro o na roho wake rīu nī irīkītie kuohorithio kuuma kūrī ūkombo wa mwīrī, nacio rīu icio cierī ciūmbūkīte ikinye gīthūri-inī kīa Ūrīa ngoro yake yendete mūno,

We Ūria atūūrĩre na atūire nĩ ūndu wake na nowe wamūkūrĩre o gūkū thĩ. Kwamūkĩrũo na gĩkeno nĩkuo kũmwetereire mbere ya Ngai nĩ amu Mwathi wake nĩ akamwĩra: “Nĩwĩkĩte wega ngombo ĩno njega na thingu, tonya gĩkeno-inĩ kĩa Mwathani waku.” (Mathayo 25:21). Shaitani ndarĩ hĩndĩ ĩngĩ e na hinya harĩ mũndũ ūcio, nĩ gũkorũo harĩ Mwathani Ngai gikuũ kĩa andũ arĩa aake atheru nĩ ūndũ mweya. (Thaburi 116:15). “Ngĩcoka ngĩigua mũgambo woima igũrũ, ūkiuga, Andĩka atĩrĩ”, Gũkena rĩ, nĩ arĩa akuũ, arĩa marĩkuaga me thĩinĩ wa Mwathani gwata rĩu thutha ūyũ: nake Roho ekuuga, ĩ nĩguo, mahurũke mawĩra mao maritũ, amu maũndũ mao nĩmatwaranaga nao, marĩa mekĩte.” (Kũguũrĩrio 14:13).

Mwendwa wakwa we ūrathoma kabuku gaka, Ngai-Mwene-Hinya-wothe arogũteithia kũhe Jesu ngoro yaku o ro rĩu, nĩ ūndũ nĩoigire, “Mũriũ, njerekeria ngoro yaku.” (Thimo 23:26). “Ngai, nyũmbĩra ngoro ĩtarĩ na gĩko: thĩinĩ wakwa cokia roho mwerũ, mwĩkindĩru.” (Thaburi 51:10). Na atĩrĩrĩ, ĩrĩ hihi nĩ ūgwĩtĩkĩra kũrũmĩrĩra ngoro yaku o ĩrĩa ĩtheenagia na ti-itheru nĩ ĩgũgũte warũmanĩrĩra na wendo wayo? Nĩ gũkorũo “Ūrĩa wĩhokaga ngoro yake mwene nĩ kĩrimũ.” (Thimo 28:26). Nĩ ūndũ ūcio-rĩ, tigana na mehia maku na ūrũmanagĩrĩre na ūthingu, “Nĩ ūndũ mũcaara wa mehia nĩ gĩkuũ, no kĩndũ kĩrĩa Ngai aheanaga o ro ūguo nĩ muoyo wa tene na tene, nĩ ūndũ wa Kristo Jesu.” (Roma 6:23).

Na rĩu-rĩ, wee warĩkia kũhe Ngai ngoro yaku-rĩ, “Ūndũ ūrĩa wonereirio wa mohoro marĩa maagĩrĩre, o marĩa waiguire na nĩĩ, ūrũmagĩrĩre wega, na ūgĩage na ūhoru wa gwĩtĩkia, na wa kwendana, marĩa marĩ thĩinĩ wa Kristo Jesu.” (2 Timotheo 1:13). Nĩ ūndũ-rĩ Ūrĩa wĩtĩkĩtie nĩ ūmũũĩ, na ūkamenya mũno atĩ nowe ūngĩhota kũmenyerera wega ūndũ ūrĩa ūigĩte kũrĩ We aũmenyagĩrĩre nginya o rĩrĩa Mũthenya Ūcio ūgoka. Wĩake wee mwene thĩinĩ wa wĩtĩkio ūrĩa mũtheru na ūrĩa wagĩrĩre, na ūhoyage na ma ningĩ na Roho Mũtheru, no ūikarage o kũna kũna na wendo wa Ngai, ūcũthĩrĩirie Jesu, We Ūrĩa Mwambĩrĩria wa ūhoru ūyũ tũrĩ naguo wa gwĩtĩkia, o na Mũhingia waguo; Mũthamaki wa aathamaki ūrĩa ūkirie gũũka narua mũno.

“Na rīu-rī, We Úrīa ūngīhota kūmūgīria mūhingwo, na kūmūiga o mbere ya ūnene wake mūtarī na handū hathūku o na hamwe, no mūkenete gīkeno kīnene, Úciorī, o We Ngai witū wiki na Mūtūhonokia, nī ūndū wa Mwathani witū Jesu Kristo, arogocwo, na arogīa na ūnene, na wathani, na hinya, o mbere ya mīndī na mīndī, o na rīū, o na tene na tene! Amen.” (Judasi 24,25).

Copyright ANGP

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, tablettes, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coração do Homem" é obtido em mais de 538 línguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (África, Ásia, América do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc.). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablettes, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratuftamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

E-MAIL: info@angp-hb.co.za
info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

A Gospel Literature Mission financed by donations
Une Mission de litterature evangelique financee de dons
Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)